

Měsíčník města Příbora

03/
2022

Příbor

Foto: Stanislava Slováková

**OTCOVSKÁ PŘINÁŠÍ
VÍCE VÝHOD**

4

**POMOC PŘI RŮSTU
CEN ENERGÍÍ**

7

**UKLIÐME SVĚT
SLAVÍ 30 ROKŮ**

10

OBSAH

Zprávy z RM, ZM

- 3 Telegrafické zprávy z jednání rady města

Informace z úřadu

- 4 Nová otcovská přináší více výhod
5 Základy správy města
7 Pomoc při růstu cen energií
7 Jarní úklid komunikací
7 Harmonogram svozu větví
8 Změny v jízdních řádech speciálních autobusových linek 927 a 133
9 Blahopřejeme jubilantům narozeným v březnu

Kluby, spolky, organizace

- 9 Příprava stálé archeologické výstavy v Příboře
10 Uklidme svět slaví 30 roků!
10 Tramping na Příborsku
10 Činnost spolku Obnova života, památek a tradic, z. s.

Historie

- 11 TATRA v Příboře
12 Vzpomínky na Františka Pochyly mladšího
13 Historie zájezdů na kryté bazény
14 Zajímavá kulatá výročí roku 2022 – Příbor

Kulturní informace

- 16 Knižní novinky na měsíc březen
16 Program Muzea Novojičínska – březen 2022
17 Muzeum v Příboře – výzva

TIRÁŽ

Měsíčník města Příbora | Periodický tisk
územního samosprávného celku.

Evidenční číslo periodického tisku přidělené
ministerstvem: MK ČR E 10178

Vydavatel: Město Příbor se sídlem na
náměstí Sigmunda Freuda 19, 742 58 Příbor.

Príspevky zasílejte na e-mail. Vydavatel není
zodpovědný za názory a fotografie přispěvatelů.
Nevyžádané rukopisy se nevracejí.

DTP a tisk: Kleinwächter holding s.r.o.,
Frýdek-Místek.

Grafický design a editace: Ing. Kristian
Petruf, Příbor.

Periodicita: 1x měsíčně
Místo vydání: Příbor
Číslo vydání: 03/2022
Den vydání: 1. 3. 2022

www.pribor.eu
tic@pribor-mesto.cz
556 455 444

Slovo místostarosty

Mgr. Pavel Netušil (místostarosta města Příbora)

*Únor byl pro všechny firmy, společnosti i úřady
zvláště náročný, protože vlna nález, izolací
i karantén dorazila plnou silou i k nám.*

Nevyhnila se ani městskému úřadu včetně jeho vedení, v některých týdnech měly mnohé odbory k dispozici méně než polovinu pracovníků a jindy tak hlídání zastupitelnost brala v mnoha ohledech za své. Docházelo k výpadkům i tam, kde to občané nejvíce pociťují – na evidenci obyvatel, na matrice či v pokladně úřadu. Věřím, že situace s aktuálním nedostatkem zaměstnanců na všech úrovních státní správy i v soukromých firmách byla všeobecně dobře známa a občané proto přistupovali k nedostupnosti některých funkcí MÚ s určitou tolerancí, opravdu to jinak nešlo. S problémy se potýkaly i naše základní školy, kde muselo např. dojít k posunutí lyžařského výcviku těsně před odjezdem. Karantény žáků škol byly v lednu i únoru na denním pořádku. Velké díky pak patří technickým službám, které i přes velké výpadky v počtech pracovníků dokázaly v lednu i únoru zabezpečit jak základní údržbu města, tak svoz tříděného i směsného odpadu.

V únoru jsme také získali definitivní statistická data za rok 2021 a i zde zanechala koronavirová situace jasnou stopu. Zatímco většina sledovaných parametrů zachovávala dlouhodobou tendenci, k mírnému nárůstu došlo v porodnosti a k výraznému nárůstu v úmrtnosti našich obyvatel. Konkrétní čísla udává tabulka:

Ukazatel/rok	2019	2020	2021	srovnání s 10letým průměrem	srovnání s rokem 2020
Počet obyvatel	8 464	8 408	8 345	-1%	-1%
Počet živě narozených dětí	84	86	95	+10%	+9%
Počet zemřelých osob	83	114	124	+29%	+8%
Počet přistěhovaných osob	152	136	133	-14%	-2%
Počet odstěhovaných osob	159	165	167	-7%	+1%

Tabulka ilustruje složitou situaci posledních dvou let. V obou letech virus výrazně zvýšil úmrtnost v naší obci, vloni dokonce téměř o třetinu oproti desetiletému průměru. Tabulka uvádí srovnání s posledními deseti lety – kdybychom srovnávali s necovidovým desetiletím 2010-2019, byl by nárůst dokonce o 38 %. Zcela jiný efekt než pandemie měl loňský lockdown. Ten se projevil příjmem způsobem – porodnost vzrostla výrazně jak oproti dlouhodobému průměru, tak oproti loňskému roku. Za tři roky tedy můžeme čekat podobný tlak na mateřské školy jako v loňském roce. Ačkoli se v lokalitě Za Školou pilně staví a některé z domů jsou již obývány, počet přistěhovaných nikterak nepřevyšuje čísla z let minulých.

Také máme první čísla týkající se statistiky svozu odpadů ve městě. Množství vytríděného odpadu se opět o něco zvýšilo, u papíru, plastu a skla jde o navýšení v rozmezí 7-12 %. Bohužel se také o 2 % zvýšilo množství směsného komunálního odpadu. Na odměnách za třídění odpadů, zpětný odběr elektrozařízení a výhrách v soutěžích a projektech zabývajících se odpadovou tematikou jsme získali téměř 2 miliony korun, které zásadním způsobem zlepšují bilanci našeho odpadového hospodářství. Děkujeme proto všem, kteří třídí a do černých popelnic vyhazují opravdu pouze to, co už vytřídit nelze.

Ve druhé části článku mi dovozte již tradičně pohled na to, co se odehrálo v blízké minulosti a krátký pohled na to, co nás naopak

Foto: Karin Veselá

v blízké budoucnosti čeká. Při pohledu zpět se omezím na dvě významnější schůzky. První byla schůzka vedení města s vedením Muzea Novojičínka a náměstkem hejmana pro kulturu Lukášem Curylem před kamerami LTV Příbor v rámci cyklu Příbor žije. Na tomto setkání byl zhodnocen rok boje za zachování Cetratu jako pobočky Muzea Novojičínka v Příboře. Od situace v únoru loňského roku, kdy jsme se po dvou schůzkách báli, že odchod Cetratu z Příbora je jen otázkou času, jsme ušli složitou cestu až k současnému stavu velmi dobře popsanému v této diskuzi, kdy kraj jasně deklaruje, že záměr přesunout Cetrat nemá a spolu s vedením Muzea Novojičínka naopak počítá s jeho dalším rozvojem na území našeho města. Doporučuji tuto debatu ke zhlédnutí (je v archivu na stránkách LTV Příbor). Mnohá jiná muzea (např. v okresech Frýdek-Místek či Karviná) takové štěstí neměla. Děkuji všem, kteří se na tomto úspěchu jakkoliv podíleli.

Starosta města spolu s odborem kultury navazuje hlubší spolupráci s významnými společnostmi na území našeho města. Společnosti pak v rámci této spolupráce finančně participují na vybraných kulturních a společenských akcích města. Koncem ledna se takováto schůzka uskutečnila ve Skrabu. Toho jsem využil a spolu se starostou a se zástupci odborů investic a životního prostředí jsme se v další fázi schůzky snažili posunout vpřed problematiku eroze břehů Klenosu v bezprostředním sousedství Skrabu. Jednání pokračovalo koncem února i s projektantem Pováří Odry – v době psaní tohoto článku je však tato schůzka teprve přede mnou, takže nelze psát nic o výsledcích.

Z připravovaných akcí považuji za velmi významnou první změnu rozpočtu města, během které budou do rozpočtu

zapracovány investiční akce. Tomu bude předcházet doporučení rady města a finančního výboru a tradičně i pracovní setkání zastupitelů tak, aby projednávané rozpočtové opatření mělo co nejširší konsenzus.

Pevně věřím, že začátkem března už bude situace s covidem klidnější a jediné přežívající opatření budou roušky uvnitř veřejných prostor. Všichni potřebujeme návrat do normálního života jako sůl.

Telegrafické zprávy z jednání rady města

Pavla Urbanová (odbor organizační a správních činností Městského úřadu Příbor)

Dne 11. 1. 2022 se uskutečnila 59. schůze Rady města Příbora, na které bylo projednáno 26 bodů. Přinášíme vám stručný telegrafický přehled nejdůležitějších projednaných bodů.

Rada města vyhlásila:

- » veřejnou zakázku na stavební práce zadávanou ve zjednodušeném podlimitním řízení s názvem „Stavební úpravy komunikací a zpevněných ploch na ulici Vrchlického“ dle předloženého materiálu.

Rada města schválila:

- » uzavření smlouvy o smlouvě budoucí o realizaci přeložky distribučního zařízení určeného k dodávce elektrické energie mezi městem Příborem a společností ČEZ Distribuce, a. s., v souvislosti s realizací akce „Stavební úpravy komunikací a zpevněných ploch na ulici Vrchlického“ dle předloženého materiálu.

Rada města souhlasila:

- » s návrhem studie kolumbária na novém hřbitově v předloženém znění.

Rada města doporučila zastupitelstvu města:

- » varianty č. 3 (přístavba MŠ Pionýrů), č. 4 (výstavba nového objektu dle současných norem v lokalitě Za Školou) a č. 6 (využití 1. patra budovy bývalé ZŠ Dukelská) podkladového materiálu jako možnost řešení nízké kapacity mateřských škol na území města Příbora.

Rada města vzala na vědomí:

- » návrhy, připomínky tajemníka, ředitelů škol, ředitelů příspěvkových organizací a vedoucích odborů,
- » návrhy, podněty a připomínky členů RM.

Rada města uložila:

- » starostovi
 - » svolat jednání k umístění vnitřních rozvodů optických sítí v objektech města.
 - » Termín: 28. 2. 2022
- » vedoucímu OBNF
 - » předložit návrh výběrového řízení na propachtování areálu městského koupaliště v Příboře.
 - » Termín: 28. 2. 2022

- » vedoucímu OIRSM
- » předložit cenovou nabídku a související návrh na převod finančních prostředků z ODPa 3635 na zpracování projektové dokumentace kolumbária na novém hřbitově.
- » Termín: 1. 2. 2022

Rada města nesouhlasila:

- » s koupí části objektu budovy č. p. 1524 na ulici Jičínské v Příboře od společnosti COOP.

Dne 1. 2. 2022 se uskutečnila 60. schůze Rady města Příbora, na které bylo projednáno 30 bodů. Přinášíme vám stručný telegrafický přehled nejdůležitějších projednaných bodů.

Rada města souhlasila:

- » se záměrem města spočívajícím v pronájmu části pozemku parc. č. St. 102/3 v k. ú. Hájov o výměře cca 1 m2 společnosti Zásilkovna, s. r. o., IČO 28408306, za podmínek: účel pronájmu - umístění typizovaného 2sloupcového Z-boxu pro vyzvedávání zásilek, pronájem na dobu neurčitou s 6měsíční výpovědní lhůtou, roční nájemné ve výši 500 Kč plus DPH v zákonné výši, s každoročním navýšením o míru meziroční inflace dle ČSÚ.
- » s dokončením projektové dokumentace „Stavební úpravy objektu č. p. 118“ ve stupni DPS v plném rozsahu dle předloženého materiálu,
- » s dočasnou adopcí hrobového místa a hrobového zařízení č. 281 na starém hřbitově v předloženém znění,
- » s návrhem studie prostoru kolem budovy č. p. 118 a rodného domu S. Freuda v předloženém znění,
- » s převodem 20 000 Kč z ODPa 3635 -

Projektová příprava na akci zařazenou v ODPa 2321 - Kanalizace „Odkanalizování části ulice Juráňovy“.

Rada města doporučila zastupitelstvu města schválit:

- » uzavření dohody, v předloženém znění, o realizaci sportovní plochy na pozemcích parc. č. 404/1 a 486/2 v k. ú. Hájov mezi městem Příborem a SH ČMS Sbořem dobrovolných hasičů Hájov.

Rada města uložila:

- » vedoucímu OIRSM
- » předložit návrh dohody o dočasné adopcii hrobového místa a hrobového zařízení dle tohoto materiálu.
- » Termín: 22. 2. 2022
- » vedoucímu OIRSM
- » předložit cenovou nabídku na I. etapu projektu pro společné povolení stavby (DUSP) a související návrh na převod finančních prostředků z ODPa 3635 na zpracování projektové dokumentace prostoru kolem budovy č. p. 118.
- » Termín: 30. 6. 2022
- » vedoucímu OIRSM
- » předložit cenovou nabídku na zpracování projektu rekonstrukce ulice Březinovy v rozsahu dle přílohy č. 4 tohoto materiálu.
- » Termín: 22. 2. 2022

Rada města schválila:

- » cenovou nabídku na zpracování předprojektové přípravy a studie rozšíření kapacity nového hřbitova v předloženém znění,
- » cenovou nabídku na zpracování projektové dokumentace nového kolumbária na novém hřbitově v předloženém znění,
- » převod finančních prostředků ve výši 60 000 Kč z ODPa 3635 - Projektování práce na zpracování projektové dokumentace akce zařazené na ODPa 3632 - Kolumbárium na novém hřbitově,
- » cenovou nabídku na zpracování studie

úprav předprostoru nádraží v Příboře v předloženém znění,

- » převod finančních prostředků ve výši 130 000 Kč z ODPa 3635 - Projektování práce na zpracování studie akce zařazené na ODPa 2219 - Úprava předprostoru nádraží v Příboře,
- » uzavření Dodatku č. 1 Smlouvy o závazku veřejné služby k zajištění provozu Cyklobusu Beskydy uzavřené dne 09.04.2021 v předloženém znění,
- » uzavření „Dohody o poskytnutí dotace z Programu rozvoje venkova ČR“ v předloženém znění mezi městem Příborem a Státním zemědělským intervenčním fondem, jejímž předmětem je finanční podpora na pořízení hliněných květináčů v centru města.

Rada města doporučila:

- » zastupitelstvu města vyčlenit v rámci rozpočtového opatření č. 1 na rok 2022 částku ve výši 310 000 Kč určenou na zpracování studie Rozšíření nového hřbitova.

Rada města vzala na vědomí:

- » obsah petice proti plánovanému provedení rekonstrukce komunikace a chodníku na ulici Březinově.

Rada města konstatovala:

- » že petice proti plánovanému provedení rekonstrukce komunikace a chodníku na ulici Březinově je částečně důvodná.

Rada města vyhlásila:

- » veřejnou zakázku malého rozsahu na stavební práce s názvem „Příbor - úprava křižovatky silnic III/4825 a III/4863 - veřejné osvětlení“ dle předloženého materiálu.

Úplné znění dokumentů z jednání rady města se všemi náležitostmi a informacemi naleznete na webových stránkách města Příbora.

Nová otcovská přináší více výhod

Mgr. Jarmila Kyjovská (odbor sociálních věcí Městského úřadu Příbor)

Podmínky nároku na dávku otcovské poporodní péče („otcovskou“) stanoví zákon o nemocenském pojištění. **Od 1. 1. 2022 se nově prodlužuje doba**, po kterou otcovská náleží, a to **z dosavadního jednoho týdne na dva týdny**, tj. celkem 14 kalendářních dnů. Nadále platí, že otcovskou nelze přerušovat.

Základní podmínkou nároku na otcovskou je účast na nemocenském pojištění. U osob samostatně výdělečně činných musí být pro nárok na otcovskou splněna podmínka dobrovolné účasti na nemocenském pojištění alespoň po dobu 3 měsíců bezprostředně předcházejících dni nástupu na otcovskou. Další podmínkou je, že otec dítěte musí být zapsán v jeho rodném listě. Rodiče přitom nemusejí být sezdáni.

Pro nárok na otcovskou je třeba na ni nastoupit v období 6 týdnů ode dne narození dítěte. Den zahájení si určí každý sám podle potřeby. Nově je možné začít otcovskou i později v případě, že by narozené dítě bylo v uvedených 6 týdnech hospitalizováno ze zdravotních důvodů na straně dítěte nebo matky (pro účely dávky to potvrdí lékař příslušného zařízení). Nástup na otcovskou bude možný po ukončení pobytu v nemocnici, období pro nástup se prodlouží o dny hospitalizace spadající do uvedených 6 týdnů.

Žadateli při uplatnění nároku na otcovskou náleží 70 % redukováného denního vyměrovacího základu za kalendářní den. Orientační výpočet je možný na odkaze:

www.mpsv.cz/kalkulacka-pro-vypocet-

-davek-v-roce-2022.

Žádost o dávku podává:

- » zaměstnanec před začátkem čerpání dávky u svého zaměstnavatele, který ji předá po skončení doby čerpání příslušné okresní správě sociálního zabezpečení,
- » osoba samostatně výdělečně činná u příslušné okresní správy sociálního zabezpečení, u které je registrována, po skončení doby čerpání.

Česká správa sociálního zabezpečení vyplácí otcovskou zpětně. Způsob výplaty si určuje příjemce dávky.

Další informace je možné získat u Okresní správy sociálního zabezpečení v Novém Jičíně na adrese Svatopluka Čecha 1697/15, 741 01 Nový Jičín, tel. 556 769 111.

Základy správy města

JUDr. Rostislav Michálek (tajemník Městského úřadu Příbor)

Na podzim letošního roku proběhne volba do zastupitelstva města, proto je vhodné si osvětlit alespoň zjednodušeně základní aspekty fungování města.

Každý člověk se občas setká stvrzením „to je města“, „to je povinností města“, „to je městské“, přičemž ne každý si uvědomí, co je tím městem myšleno. Za obcí (potažmo město) se považují všichni občané na vymezeném území, kteří si zajišťují jako celek samostatně své záležitosti. Obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, je městem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Kromě toho je městem obec, která byla městem před 17. květnem 1954.

Povinností obce je pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby nikoliv jednotlivců, nýbrž svých občanů jako celku. Zákonnou povinností obce je rovněž chránit veřejný zájem. Má se tím na mysli hájení nejen zájmů místních, ale i nad obecních světším přesahem (regionálních, krajských, státních, evropských). Příkladem může být oblast životního prostředí, dopravní obslužnosti apod. Pozornému čtenáři jistě neunikne, že zájmy místní a nad obecní mohou být v rozporu anení jednoduché vždy nalézt nejhodnější řešení.

Aby obec mohla plnit své poslání, vlastní majetek a nakládá s ním, a to obdobně jako jednotlivci či soukromé společnosti. Na rozdíl od jednotlivců, kteří mají svobodnou vůli hospodařit se svým majetkem prakticky libovolně, tedy i ne hospodárně, má obec omezení spočívající v povinnosti nakládat s majetkem účelně (vhodně), hospodárně (ekonomicky výhodně) a transparentně (průhledně a veřejně kontrolovatelně). Tyto povinnosti nejsou pouze stanovené, nýbrž také vymahatelné.

Jak ovšem může obec přijít k majetku? Nejčastějším způsobem je to na základě právních předpisů při vzniku obce. Dále jsou to daňové příjmy dle klíče určeného zákony, poplatkové příjmy, které si obec sama stanovila (např. poplatek ze psů, za svoz odpadů), příspěvky státu na výkon státní správy či dotace na konkrétní projekty a ze samotného hospodaření obce (např. nájem, prodej). Tak jako v každé domácnosti, má i obec výrazné výdaje vznikající při plnění svých úkolů (oprava a údržba svého majetku, podpora kultury, náklady na provoz svých zařízení atd.). Aby bylo hospodařeno, jak se má, musí být veškeré příjmy a výdaje zahrnuty každoročně do rozpočtu obce.

Výše popsaná oblast působnosti obce se nazývá samostatnou působností – samostatně zajišťování vlastních záležitostí. Kromě toho vykonávají města podle určeného druhu městského úřadu i určitou část správy státu přenesenou z centra státu do regionů, která se nazývá přenesená působnost. Rozsah přenesené působnosti není dán velikostí města či obce, nýbrž je stanoven tak, aby dostupnost

agend státní správy byla rovnoměrně rozdělena na celém území státu.

Orgány obce

Jelikož město představuje množství osob, není účelné, aby všichni občané města pokračovali v rozhodování o záležitostech města jednotlivě. Proto se každé čtyři roky konají volby do městských zastupitelstev, kde občané města volí své zástupce do nejvyššího orgánu města, tj. zastupitelstva. K pravomocím zastupitelstva patří nejvýznamnější záležitosti, jako např. schvalování rozpočtu, zřizování právnických osob, rozhodování o převodu nemovitostí, volba členů rady obce, je-li zřízena, starosta a místostarosta, vydávání obecně závazných předpisů pro své území a mnoho dalších. Zastupitelstvo rovněž stanoví počet svých členů na další volební období v rámci zákonného rozmezí dle počtu obyvatel. Například ve městech nad 3 000 do 10 000 obyvatel je možné mít 11 až 25 členů zastupitelstva. Zastupitelstvo rozhoduje také o tom, kteří zastupitelé budou vykonávat určitou funkci jako uvolnění, tzn. na místo své práce či podnikání budou pracovat pro město za odměnu stanovenou dle funkce a velikosti města nařízením vlády. Ostatní zastupitelé mohou být odměňováni pouze za předpokladu, že o výši své odměny sami rozhodnou, a to opět v rozmezí stanoveném dle velikosti města.

Zastupitelstvo se schází dle potřeby, minimálně však jednou za tři měsíce na území daného města. Před samotným zasedáním zastupitelstva městský úřad informuje alespoň sedm dní předem o navrženém programu, místě a době jeho konání na své úřední desce a obvyklým způsobem v daném městě (např. rozhlasem, na webových stránkách apod.). Zasedání se může účastnit veřejnost. Občané města mají právo se na zasedání zastupitelstva vyjadřovat.

O průběhu zasedání zastupitelstva se pořizuje zápis, do něhož může na městském úřadu každý nahlédnout. V některých městech je standardem pořizování i video on-line přenosu, což zákon neukládá, avšak přispívá to k informovanosti veřejnosti. Na druhou stranu praxe ukazuje, že jednání před kamerami se mnohdy z důvodů politických prezentací některých zastupitelů prodlužuje. Nejdůležitější součástí zápisu jsou přijatá usnesení k projednávaným bodům, která jsou závazná vůči těm, kterým jsou určena. Konkrétně si lze představit usnesení schvalující prodej majetku obce včetně související smlouvy, které zavazuje starostu podepsat příslušnou smlouvu, popř. zaměstnance městského úřadu konat s tím související úkony, usnesení schvalující rozpočet obce, které zavazuje celý městský úřad a jeho organizace podle něj hospodařit, jakož i ukládací usnesení, kterým zastupitelstvo uloží některému svému členu (nejčastěji starostovi či místostarostovi, popř. městskému úřadu) konat v určité záležitosti požadovaným způsobem.

K přijetí usnesení zastupitelstva je nutná

nadpoloviční většina jeho členů. Podávat návrhy na přijetí usnesení může každý člen zastupitelstva. V praxi jsou však nejčastěji navrhovatelé uvolnění zastupitelé (starosta či místostarosta), kteří se s pracovníky městského úřadu zpravidla na přípravě podkladů podílejí. Proti podanému návrhu může kterýkoliv zastupitel podat protinávrh. Pořadí hlasování o protinávřích, proces přípravy podkladů, jakož i podrobnosti jednání zastupitelstva si upravuje tento orgán ve svém jednacím řádu.

Kromě práva předkládat zastupitelstvu, popř. dalším orgánům města návrhy na projednání, mohou zastupitelé vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu města, předsedy výborů a vedoucí organizací města, zaměstnance města, včetně zaměstnance organizací zřízených městem (ve věcech souvisejících s výkonem jejich funkce), přičemž písemnou odpověď musí obdržet do 30 dnů.

Členové zastupitelstva disponují dalšími specifickými právy a povinnostmi. Předně jsou povinni zúčastňovat se zasedání zastupitelstva, popř. jiných orgánů obce, kterých jsou členy, plnit úkoly, které jim tyto orgány uloží, a zejména hájit zájmy občanů města, jednat a vystupovat, aby nebyla ohrožena vážnost jejich funkce.

Zpravidla ve větších obcích či městech funguje další orgán obce, kterým je rada obce, která je volena z řad členů zastupitelstva. Pokud bychom srovnali řízení státu s řízením obce, lze s jistotou nepřesností říci, že zastupitelstvo obce lze srovnat s parlamentem státu a radu obce s vládou. Tak jako počet členů zastupitelstva i počet členů rady musí být lichý, a to v rozmezí 5 až 11 členů. Nesmí však přesáhnout třetinu počtu členů zastupitelstva. Radu za daných podmínek zřizuje zastupitelstvo z řad svých členů s povinnou účastí starosty a místostarosty. Rada je orgán výkonného charakteru, který např. zabezpečuje hospodaření schváleného rozpočtu, stanovuje počet zaměstnanců města, stanovuje rozdělení pravomocí městského úřadu, zřizuje jeho odbory a oddělení, za zákonných podmínek jmenuje a odvolává na návrh tajemníka městského úřadu vedoucí odborů, plní vůči svým organizacím úkoly řídizovatele (např. jmenuje a odvolává jejich ředitele). Vydává rovněž nařízení obce, jako je např. tržní řád upravující podmínky prodeje mimo provozovny. V pravomoci rady je rovněž tzv. zbytková pravomoc obsahující zabezpečení všech záležitostí, které nejsou výslovně svěřeny ostatním orgánům města. Tyto ostatní záležitosti může rada svěřit zcela nebo zčásti starostovi, městskému úřadu (popř. městské policii), což je častou praxí.

Jak zastupitelstvo, tak i případně rada jedná v určitých intervalech, přičemž pro chod města je nezbytné, aby bylo řízeno permanentně osobou z řad zastupitelů, která by zastupovala město při jednání s občany a partnery města z pozice volené osoby. Rovněž vůči těmto

orgánů musí projevit navenek (typicky podpisem dokumentu schváleného kolektivním orgánem) určitá volená osoba. Touto osobou je starosta, kterého zastupuje místostarosta, popř. místostarostové. Ti jsou voleni z řad členů zastupitelstva. Starosta v rámci působnosti v radě či zastupitelstvu disponuje stejnou vahou hlasu jako ostatní členové těchto orgánů. V této souvislosti disponuje určitými organizačními pravomocemi, jako je svolávání a řízení zastupitelstva a rady. Jednou z významných pravomocí starosty je jmenování a odvolávání tajemníka městského úřadu (se souhlasem ředitele krajského úřadu), dále pak např. zabezpečuje informování veřejnosti o činnostech města a mnoho dalších. Těžší-
tém práce starosty je však plnění vůle zastupitelstva, popř. rady, je-li zřízena. Vzhledem k velkému rozsahu působnosti starosty bývá obvyklé, že zastupitelstvo stanoví určité gesce, které svěří výslovně místostarostovi a ten se následně těmito oblastmi zabývá a odpovídá za ně.

K zajištění podkladů pro jednání ostatních orgánů města, k provádění administrativních a odborných činností obce, jakož i k výkonu působnosti svěřené radou města a také k výkonu svěřené státní správy slouží další orgán města, kterým je městský úřad. Jeho velikost je zpravidla odvislá od velikosti města a od množství státní správy přenesené na město. Městský úřad tvoří jeho zaměstnanci spolu se starostou a místostarostou. V čele městského úřadu je starosta. Jedná-li se o tzv. pověřený obecní (městský) úřad, který vykonává v rámci obecních úřadů střední rozsah působnosti státní správy, působí na něm tajemník městského úřadu, který je odpovědný starostovi. Tajemník zajišťuje chod celého městského úřadu, zpravidla prostřednictvím odborů úřadu, plní úkoly uložené zastupitelstvem, radou a starostou. Vystupuje vůči zaměstnancům městského úřadu v roli zaměstnavatele (nikoliv však vůči ostatním zaměstnancům města nepatřícím pod městský úřad, typicky městské policie apod.) a vydává vnitřní předpisy. K důležitým posláním tajemníka je povinná účast na zasedání zastupitelstva a rady, kde působí jako apolitický prvek shlasem poradním.

Kromě výše popsaných orgánů města existují dále orgány poradní a iniciativní. Zastupitelstvo zřizuje vždy kontrolní a finanční výbor. V čele těchto výborů může být pouze člen zastupitelstva, naproti tomu řadový člen nemusí být občan dané obce. Při personálním obsazování výborů lze zohlednit např. specifické požadavky na odbornost s ohledem na předmět činnosti výboru apod.

Úkolem finančního výboru je zejména kontrola hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce, popř. plnění zadání zastupitelstva. Konkrétně by měl dávat zastupitelstvu doporučení např. k prodejům, koupím či pronájmům obce z hlediska jejich výhodnosti, k návrhu rozpočtu obce a jeho změnám.

Kontrolní výbor má za úkol kontrolovat plnění usnesení zastupitelstva, tj. zda starosta či městský úřad řádně plní vůli zastupitelstva, kontroluje dodržování předpisů ostatními výbory a městským úřadem (mimo oblast přenesené státní správy). Může být pověřen zastupitelstvem dalšími kontrolními úkoly.

V částech města může zřídit zastupitelstvo

osadní výbory s minimálním počtem 3 členů s trvalým pobytem v dané části města. Osadní výbor je oprávněn předkládat návrhy týkající se rozvoje dané městské části, vyjadřuje se k návrhům týkajícím se městské části a k připomínkám a podnětům občanů městské části.

Výbory pořizují ze své činnosti zápis a jejich závěry jsou přijímány formou usnesení, pro které hlasovala nadpoloviční většina jejich členů.

V podobném duchu jako výbory vůči zastupitelstvu může rada zřídit komise. Tyto pomocné orgány jsou pak odpovědné svému zřizovateli. V praxi bývají počty a druhy komisí velice různorodé v každém městě, např. komise kultury, sociálních věcí, životního prostředí, městské památkové rezervace a mnoho dalších. V praxi lze vysledovat, že pozitivní vliv činnosti komisí je velice diskutabilní. Nejvýznamnější vliv na přínos komisí je složení jejich členů a využívání jejich práce orgány, kterými byly zřízeny.

Odpovědnost volených orgánů města

Stávající občanský zákoník upravuje obecnou úpravu všech právnických osob, tedy i města. V této souvislosti je nejvíce diskutováno o jeho ustanovení upravující tzv. péči řádného hospodáře. (§ 159): „Kdo přijme funkci člena voleného orgánu, zavazuje se, že ji bude vykonávat s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí. Má se za to, že jedná nedbale, kdo není této péči řádného hospodáře schopen, ač to musel zjistit při přijetí funkce nebo při jejím výkonu, a nevyvodí z toho pro sebe důsledky.“

Kritérium nezbytné loajality se na první pohled zdá být jednoduchým. Každému přeci musí být zřejmé, že člen orgánu města jedno-
duše řečeno musí chránit zájmy svého města. Otázka, co je zájmem města, je už složitější (někdo upřednostní budování obchodního centra, jiný ochranu přírody).

Co si je třeba představit pod kritériem „potřebné znalosti“? Vždyť pro pozici člena městského zastupitelstva, rady či pozici starosty nejsou stanovena žádná specifická odborná kvalifikační kritéria a tato kritéria ani stanovit nelze. Znamená to tedy, že člen orgánu města nemusí mít žádné specifické odborné znalosti, ale postačuje mu takřka jakýkoliv „zdravý selský rozum“? Do určité míry to tak samozřejmě je. Nutné je rozhodovat se znalostí všech relevantních faktů, které zastupitel zná ze svého profesního postavení nebo je musí získat od města, zpravidla z podkladů k projednávané věci.

Potřebná pečlivost by na první pohled měla být u člena orgánu města samozřejmostí. Formální hodnocení případného soudu však může být jiné, neboť se jedná o pojem značně neurčitý. S ohledem na existující judikaturu Nejvyššího soudu ČR, podle které se nelze zprostit jednoduše odpovědnosti pouze poukazem na následování doporučení odborných poradců, je zřejmé, že členové orgánů města by měli velice vnímat značnou odpovědnost spojenou s výkonem jejich funkce.

Kdo není v daném případě schopen péče řádného hospodáře, je povinen z toho pro sebe vyvodit důsledky. Není zde zpravidla myšleno odstoupení z funkce, nýbrž raději při nedostatku informací o rozhodované věci se zdržet hlasování. Nepůjde ovšem o nedbalé jednání, pokud zastupitel bude rozhodovat na

základě podkladů od města, o jejichž správnosti neměl důvodu pochybovat (i kdyby se později ukázaly jako nesprávné).

Porušením povinnosti péče řádného hospodáře může vést k odpovědnosti. Představit si zde lze v první řadě politickou odpovědnost představitelů města s rozhodovací pravomocí, tj. možnost odvolání u volených osob a výpovědi u zaměstnanců města (zde na základě pracovně právních předpisů), občanskoprávní odpovědnost, tj. možnost vymoci na osobách, které svým rozhodnutím způsobily městu škodu, náhradu a v poslední řadě také odpovědnost trestně právní, tj. hrozba trestu za jednání mající znaky trestného činu (např. trestný čin porušení povinnosti při správě cizího majetku).

Jak eliminovat riziko porušení povinnosti péče řádného hospodáře? Pro eliminaci rizika na straně voleného zastupitele jednoduché doporučení bohužel neexistuje. Město musí být akceschopné, a tak jako podnikatel je oprávněno jednat s určitým (příjatečným) podnikatelským rizikem. Především je nutné rozhodovat na základě dostatečných informací, které mohou vycházet jak z města samotného, tak i od externích pracovníků. Při rozhodování o věci vyhotovovat dostatečně podrobně zápisy o projednávání, které mohou sloužit jako obhajoba při případném trestním stíhání. Pokud se vyskytne důvodná pochybnost o pravdivosti předložené informace, na základě které má být rozhodnuto, a to jak na základě podnětu opozice, občanů či médií, mělo by to vést k důkladnějšímu získání informací o předmětu rozhodování.

Pracovně právní a volební souvislosti

Je zřejmé, že práce pro obec v jakékoliv funkci je časově náročná. Každý, kdo zvažuje možnost působení ve volených orgánech města, by si měl zvážit své pracovní a osobní možnosti.

Výkon funkce voleného člena orgánu města je překážka v práci z důvodu obecného zájmu. Zákoník práce rozlišuje trvalé a krátkodobé uvolnění z práce. Při trvalém uvolnění po dobu výkonu takové funkce zaměstnanec pro zaměstnavatele práci vůbec nekoná, proto od něj nepobírá mzdu. Na místo toho pobírá odměnu od města. Po skončení výkonu funkce musí zaměstnavatel zaměstnance zařadit na původní práci a pracoviště. Není-li to možné kvůli tomu, že původní práce odpadla, nebo pracoviště bylo zrušeno, je zaměstnavatel povinen zařadit jej podle pracovní smlouvy. V době, kdy je zaměstnanec dlouhodobě plně uvolněn pro výkon člena zastupitelstva města, mu nesmí dát zaměstnavatel výpověď z pracovního poměru z většiny výpovědních důvodů. Na ostatní způsoby skončení pracovního poměru se výše uvedené omezení nevztahuje. Pracovní poměr tak může skončit například uplynutím doby určité.

U krátkodobého uvolnění z práce v případě neuvolněného člena zastupitelstva je jeho zaměstnavatel povinen poskytnout pracovní volno s náhradou mzdy, a to v rozsahu určeném danou obcí. Tuto náhradu mzdy následně hradí zaměstnavateli město. Je-li neuvolněný člen zastupitelstva podnikající fyzickou osobou, poskytuje město náhradu výdělku ušlého v souvislosti s výkonem funkce paušální částkou, kterou stanoví zastupitelstvo.

U ostatních členů volených orgánů obce,

kterí nejsou členy zastupitelstva, typicky členy výborů a komisí, zaměstnavatel poskytne pracovní volno pouze v nezbytně nutném rozsahu, maximálně 20 pracovních dnů v kalendářním roce, pokud tuto činnost nelze provést mimo pracovní dobu.

Zákon stanovuje rovněž neslučitelnost funkcí. Člen zastupitelstva nemůže být současně zaměstnancem:

- » dané obce, který je zařazen do obecního úřadu,
- » zaměstnancem pověřeného obecního úřadu (pozn. obecního úřadu, který vykonává

vyšší rozsah státní správy),
» krajského nebo finančního úřadu, ovšem pouze za podmínky, že vykonává přímo státní správu vztahující se k území příslušné obce, nebo za podmínky, že jde o zaměstnance, který byl do své funkce jmenován, typicky vedoucí odborů.

Na základě výše uvedeného lze shrnout, že obecní zřízení má v našem právním systému pevné a nezastupitelné místo. K tomu, aby občané pochopili procesy fungování města je nezbytné, aby měli povědomí alespoň o zákla-

dech jeho fungování. Trendem poslední doby je přímé zapojování občanů do rozhodování města, a to jak pomocí místních referend, tak zejména různou formou participace, kdy je umožněno občanům na veřejných shromážděních nebo elektronickým či osobním hlasováním rozhodnout o realizaci či podobě určitého projektu. Základem rozhodování obce je ovšem dobrá volba zástupců občanů v obecních volbách, kterou může participace pouze doplnit.

Jarní úklid komunikací

Ing. Vladimír Pavelka (Technické služby města Příbora)

Jako každý rok, tak i letos v měsíci **březnu** a **dubnu** plánují technické služby čištění místních komunikací. Jedná se o strojové zametení (popř. ruční úklid) zbytků posypových materiálů, prachu a bahna, které se během zimy usadily na povrchu komunikací.

Úklid komunikací proběhne dle předem daného harmonogramu. Harmonogram i umístění přechodného dopravního značení jsou v souladu s platnou legislativou. **Žádáme proto řidiče o respektování zákazu stání v označených lokalitách.** V případě porušení zákazu může být neukázněným řidičům udělena bloková pokuta, především se však zkomplikuje nebo znemožní kvalitní uklize-

ní komunikací. Buďte tedy prosím ohleduplní jak ke svému okolí, ale i k zaměstnancům technických služeb, kteří úklid provádějí.

Harmonogram svozu větví jaro a podzim 2022

11. 3. – 18. 3.

Větřkovská ulice - u separačních nádob
křížovatka ulic Sv. Čecha a Šmeralova
ulice 9. května - u transformátoru
Hájov - naproti pomníku

18. 3. – 25. 3.

Prchalov – u kaple
Štefánikova ulice – zahrádkářská osada
Myslbekova ulice – mezi kotelnou a RD 1022
Hájov – naproti pomníku

Pomoc při růstu cen energií

Mgr. Karolína Najzarová (odbor sociálních věcí Městský úřad Příbor)

Súhradou nákladů na bydlení, včetně nákladů na energie vám pomůže příspěvek na bydlení.

O příspěvek na bydlení se žádá na úřadu práce a posuzují se vaše čisté příjmy, resp. příjmy členů vaší domácnosti a uhrazené náklady na bydlení (jejich průměr za minulé kalendářní čtvrtletí; celkové náklady na bydlení včetně energií).

Pro podání žádosti je třeba splnit tři podmínky:

- 1) bydlíte v bytě na základě nájemní smlouvy, podnájemní smlouvy, služebnosti (věcného břemene) nebo jste vlastníkem bytu nebo domu, popř. jste členem bytového družstva,
- 2) 30 % vašich příjmů (váš příjem se vynásobí 0,3) vám nestačí na úhradu nákladů na bydlení a
- 3) 30 % vašich příjmů je nižších než tzv. normativní náklady na bydlení – ty najdete níže v tabulce (řídíte se počtem osob ve vaší rodině a počtem obyvatel v obci).

Normativní náklady na bydlení v roce 2022 pro:

a) nájmy a podnájmy

Počet osob v rodině	Měsíční náklady na bydlení podle počtu obyvatel obce v Kč				
	Praha	více než 100 000	50 000 – 99 999	10 000 – 49 999	do 9 999
jedna	10 121	8 271	7 935	6 929	6 746
dvě	13 629	11 097	10 637	9 261	9 010
tři	18 312	15 000	14 399	12 599	12 271
čtyři a více	22 495	18 502	17 777	15 606	15 211

b) družstevní bydlení, vlastní bydlení a bydlení na základě služebnosti (věcného břemene)

Počet osob v rodině	Měsíční náklady na bydlení v Kč
jedna	6 232
dvě	8 432
tři	11 561
čtyři a více	14 368

POZOR: Pro nárok na příspěvek na bydlení se počítají příjmy všech osob, které **spolu skutečně žijí v jedné domácnosti**, nepočítají se jen příjmy nezaopatřených dětí (studující děti do 26 let).

PŘÍKLAD:

- » 2 seniři
- » Příjem starobní důchod 7 800 Kč + 14 500 Kč = 22 300 Kč
- » Bydlí v nájemním bytě v obci Brno (cca 383 tis. obyvatel)
- » Skutečné náklady na bydlení 12 000 Kč
- » 30 % příjmů = 6 690 Kč

» Normativní náklady na bydlení 11 097 Kč
Podmínka 1 = náklady na bydlení jsou vyšší než 30 % příjmů → zde splněno (12 000 je větší než 6 690)
Podmínka 2 = 30 % příjmů je nižší než normativní náklady na bydlení → zde je splněno (6 690 je menší než 11 097)

Výpočet příspěvku na bydlení:
Příspěvek na bydlení = skutečné náklady na bydlení (nejvýše do normativních nákladů) – 0,30 x příjmy rodiny (jsou-li příjmy nižší, než je životní mi-

nimum domácnosti, počítá se s životním minimem)
Příspěvek na bydlení = 11 097 Kč – (0,30 x 22 300 Kč)
Příspěvek na bydlení = 11 097 Kč – 6 690 Kč je 4 407 Kč.
Výše příspěvku na bydlení bude 4 407 Kč.
Blíží informace k příspěvku na bydlení najdete na internetových stránkách Úřadu práce ČR: www.energetickyprispevek.cz/web/prispevek. Doporučujeme využít také kalkulačku pro výpočet nároku na příspěvek na bydlení na těchto internetových stránkách.

Žádost o příspěvek podávejte na kontaktním pracovišti Úřadu práce ČR v Koprivnici, ul. Štefánikova 1163, Koprivnice (budova městského úřadu). Žádosti lze podávat přes podatelnu ÚP ČR, zaslat poštou či prostřednictvím datové schránky.
Informace k příspěvku na bydlení a pomoc s vyplněním žádosti poskytuje také odbor sociálních věcí Městského úřadu Příbor, ul. Freudova 118, Příbor.
Převzato a upraveno z www.mpsv.cz.

Změny v jízdních řádech speciálních autobusových linek 927 a 133

Mgr. Pavel Netušil (místostarosta města Příbora)

V měsících únoru a březnu dochází ke změnám jízdních řádů linek, které vznikly zpopu- du měst Příbor, Nový Jičín a Koprivnice. Jedná se o linku 133, která jezdila v loňském roce jako tzv. „cyklobus“, a linku 927, která zlepšuje dopravu do a z Prahy umožněním přestupu z vlakových expresů na autobus v Hranicích na Moravě.

Začneme linkou 133. Loni jezdil cyklobus sezónně, tedy od května do září. Protože si našel své cestující a provozatel musel dokonce pro velký zájem přikoupit větší vozík na kola, rozhodli jsme se využít tuto atraktivní linku i v době, kdy jsou v permanenci spíše lyže. Od počátku února jezdí na lince 133 pár spojů, které lze označit jako „skibus“, protože mají zavazadlový prostor, kam si zájemce může uskladnit své lyže či běžky. Autobus má v této zkušební sezóně stejnou trasu jako cyklobus jezdící na Bílou – může vás svést např. na Pindulu, Bečvy, Třeštík, Bumbálku nebo až do Bílé, kde staví přímo u sjezdovky. Slouží i pěším turistům, případně běžným cestujícím (ti nejčastěji jezdí do Frenštátu či Rožnova). Do Beskyd jezdí každý víkend v 8.13 hod. od škol, zpět se vrací v 16.45 hod. Od konce dubna jej pak vystřídají spoje cyklobusu, které budou až na drobné časové úpravy jezdít stejně jako vloni. Stejně jako vloni tato linka není začleněna v ODISu, a proto na ní neplatí žádné časové jízdenky ODIS. Je také na stejné vzdálenosti o něco levnější než autobusy ODIS.

Linka 927 (Koprivnice – Příbor – Hranice) byla dána do půlročního zkušebního provozu v září 2021 a rychle si našla své četné zájemce, cestující z Příbora do Prahy, severních či východních Čech a zpět. Bohužel na této trase málokdo jezdí denně, takže byly autobusy zaplňovány pouze nepravidelnými cestujícími a návrstnost vložených financí byla nízká (provoz linky hradí z 85 % kraj, o zbytek se dělí výše uvedená města v poměru daném počtem obyvatel). V lednu a únoru proto probíhaly schůzky za účelem domluvy podmínek dalšího provozu linky. Nakonec došlo k dohodě, na základě které byl počet spojů v pracovní dny snížen ze 14 na 10, přičemž samozřejmě

jízdního řádu vypadly zejména ty spoje, o které byl nejnižší zájem.
Došlo také ke změnám o víkendech. Zde jezdily dva páry spojů v neděli odpoledne a večer, nově budou celý víkend (tedy včetně soboty)

jen ten čas je o půlhodinu delší. Linka 927 je začleněna do systému ODIS.
Většina spojů zůstává i přes přání obcí „uzavřená“, tj. lze s nimi jezdit pouze do/z Hranic, nikoliv např. do/z Nového Jičína. Jednu

883927 Koprivnice-Příbor-Nový Jičín-Hranice

Právnu zajišťuje: Z-Group bus a.s., třída Tomáše Bati 258, 763 02 Zlín-Louky, provoz Koprivnice, Dělnická 831/81, odkop@csadvs.cz, www.csadvs.cz, tel.602 533 671, info.597 608 508

Platí od 6.3.2022 do 10.12.2022

3

5

201

7

9

11

203

TPZ

km

16

4

6

202

8

10

12

204

TPZ

km

16

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

Blahopřejeme jubilantům narozeným v březnu

Bc. Ivana Bolomová, Dis. (matrikářka Městského úřadu Příbor)

Jubilanti z Příbora:

Jan Kovařík
Karol Mikóczy
Jana Horáková
Hana Michnová
Miroslav Kálazi
Marie Pavlovská
František Majchrák
Danuše Dubcová
Naděžda Straková

Miluše Drozdová
Antonín Kubalec
Květoslava Michnová
Miroslava Ďorďová
Marie Drozdová
Danuše Telišková
Božena Gajdošová
Jaromír Kostelník
Anna Hanzelková

Josef Novák
Alžběta Solanská
Antonín Hartman
Dobromila Pustějovská
Jaroslav Sekelský
Jana Filipová
Miroslav Tichánek
Danuše Jančová
Marie Hanzelková

Josef Beneš
Josefa Vašková
Jaromíra Oujeská
Eva Příbylová
Alena Slováková
Marie Petrášová
Zdeňka Bajerová
Miroslav Konečný
Vladislav Kršňák

Jaroslav Čierny
Vlasta Simprová
Josef Taichman
Erna Šmídová
Adéla Hrnčířová
Jozef Štálnik
Julie Kabátová

Jubilanti v Domově Příbor:

Vlastimil David
Zdenka Kostelníková

Jaroslav Kovařík
Marie Martínková

Božena Najzarová
Anna Neuwirthová

Zdenka Pechová
Jarmila Pojerová

Jiřina Vlkovičová
Stanislav Wank

Příprava stálé archeologické výstavy v Příboře

JUDr. Aleš Uhlíř (člen Archeologického klubu v Příboře)

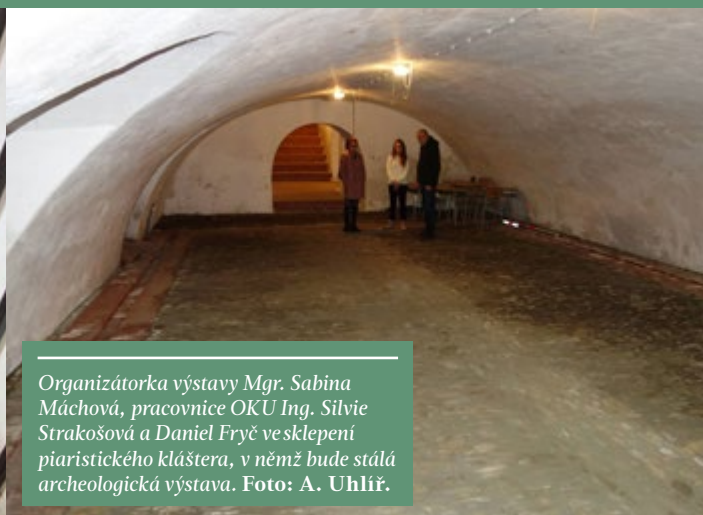
Článek Uchování kulturního dědictví v *Měsíčníku* z května 2019 otevřel téma zřízení stálé archeologické výstavy v Příboře. V roce 2020 uplynulo 50 let od založení archeologického kroužku v Příboře, na jehož činnost navazuje Archeologický klub v Příboře. Archeologický klub je dobře znám nejen v Příboře, ale i v širším okolí města a na Novojičínsku. Svou činností a svými výsledky získal zasloužené uznání a místo v české archeologii. Poznatky o objevech jsou publikovány zejména prostřednictvím nálezových zpráv v odborném časopise *Přehledy výzkumů* vydávaným jedenkrát ročně Archeologickým ústavem AV ČR v Brně. Zásadou příborských archeologů je zásadní zjištění, že na hranici pleistocenních zalednění ležící Moravská brána nebyla jen pravěkou komunikací, ale také místem s vlastními zdroji kamenné suroviny, které lidé obývali nejen v době prvních zemědělců

na sklonku doby kamenné před 6 000 lety, ale i v hlubinách věků počítaných na stovky tisíc let. To jsou objevy významné v celoevropském paleolitu. Poznatky příborských archeologů dokládající starobylost osídlení Novojičínska jsou výsledkem několika desetiletí intenzivní odborné práce. Nejstarší historie regionu a nálezy, které ji dokumentují, patří k nejcenějším statkům kulturního dědictví. Něco podobného už nikdo jiný nebude mít možnost na stejných místech zopakovat, i kdyby tomu chtěl čas a úsilí věnovat. Třeba už jen z toho důvodu, že na lokalitách časem dochází k nejružnějším změnám, a ne vždy lze vše znovu povrchovým průzkumem a sběrem získat. Archeologické nálezy jsou proto unikátní a nenahraditelné. To jsou věci, o kterých se na stránkách *Měsíčníku* již psalo. Dřívější úvahy o zřízení archeologické výstavy se nyní stávají skutečností.

Ve spolupráci s městem Příborem se podařilo získat prostory pro stálou archeologickou výstavu. Bude zřízena v piaristickém klášteře v Příboře, a to v klášterním sklepení. Návštěvníci archeologické výstavy sestoupí po třinácti schodech do atraktivního klenutého sálu o rozměrech přibližně 8 x 16 m s původní oblázkovou dlažbou. V šesti velkých vitrínách budou archeologické nálezy, zejména kamenné nástroje od paleolitu po neolit ze sbírky Daniela Fryče. Dobou kamennou však expozice končit nebude, počítá se s vystavením archeologických nálezů od konce doby kamenné až do doby hradištní. Expozici doplní osm tabulí a fotografie významných archeologických lokalit v okolí Příbora. V Příboře tak vznikne výstava, která, pokud jde o období od paleolitu po neolit, nebude mít srovnání v rámci celého Moravskoslezského kraje.

Schodiště do podzemí piaristického klášteře. Foto: A. Uhlíř.

Organizátorka výstavy Mgr. Sabina Máchová, pracovnice OKU Ing. Silvie Strakošová a Daniel Fryč ve sklepení piaristického klášteře, v němž bude stálá archeologická výstava. Foto: A. Uhlíř.

Uklidme svět slaví 30 roků! V březnu to vypukne!

Tisková zpráva Českého svazu ochránců přírody

Blíží se hlavní termín dobrovolnické akce Uklidme svět, kterou už 30. rok u nás koordinuje Český svaz ochránců přírody (ČSOP). Termín pro jarní akce Uklidme svět je stanoven na 26. března. Po dvou letech, kdy větší dobrovolnické akce značně omezovala pandemie covid-19, se konečně čeká větší účast. Příroda po dvou letech útlumu pomoc dobrovolníků potřebuje! Přihlašovat místní akce můžete už nyní!

Organizátoři místních akcí se mohou přihlašovat na stránkách www.uklidmesvet.cz prostřednictvím **formuláře**. Zároveň také mohou od ČSOP žádat materiální i informační podporu. Žádanka o zaslání rukavic a pytlů k úklidům bude zveřejněna pouze do 1. března. Hromadná rozesilka balíčků organizáto-

rům proběhne cca týden před hlavním úklidem. „Je důležité, aby dobrovolníci své přihlášky odeslali včas. Balíčky se tak stihnou připravit a odeslat před hlavním termínem úklidů,“ sdělila koordinátorka kampaně Veronika Andrlová. **Místní akce Uklidme svět lze konat během roku kdykoliv.** Pokud je někdo chystá dříve než 26. 3., může se na případné podpoře domluvit individuálně, pokud později, měl by si stihnout o podporu požádat do 1. března. Na konci srpna však bude možná další rozesilka materiálů určených pro podporu podzimních úklidů.

Jako každý rok budou jarní úklidy doprovázet již tradiční **fotografické soutěže**. První z nich bude „Před a po“, která spočívá ve fotodokumentaci uklízeného místa před začátkem úklidu a bezprostředně po něm. Druhou fotografickou soutěží bude „Fotografie z akce“, která přináší neomezenou míru fantazie. Nejzajímavější, nejvtipnější a nejakčtenější fotografie budou mít největší pravděpodobnost výhry. Kromě toho jsme pro letošek připravili také „videosoutěž“ z úklidu, o odpadcích, o recyklaci nebo jen o tom jak třídíte u vás doma.

Pravidla soutěží budou rovněž zveřejněna na stránkách www.uklidmesvet.cz.

Uklidme svět je dobrovolnická úklidová akce, která probíhá na území celé České republiky jako součást světové kampaně Clean Up the World. Jejím cílem je uklidit nelegálně vzniklé černé skládky a pohozené odpady. Akci **Uklidme svět** v Česku od roku 1993 organizuje Český svaz ochránců přírody. Do kampaně se každoročně zapojují tisíce dobrovolníků. V letech 2017–2020 se kampaň konala společně s kampaní Uklidme Česko. Od roku 2021 pokračuje opět samostatně. Smyslem kampaně **Uklidme svět** není však jen samotné uklizení odpadků. Účastníci především posilují svůj vztah k přírodě a prostředí ve svém okolí, ale také se zamýšlejí nad tím, proč odpady vůbec vznikají.

Kontakt: Veronika Andrlová, tel.: 773 198 015, info@csop.cz
Fotografie z úklidů volně k dispozici zde: eu.zonerama.com/CSOP/Album/7733779

Uklidme svět v roce 2022 podporují: Ministerstvo životního prostředí, Hlavní město Praha, ALPINE PRO, DPD CZ, DB Schenker, Kofola a další. Partnery akce se můžete stát i Vy! Děkujeme!

Tramping na Příborsku

Petr Kořínek

Vážení spoluobčané, o našem městě se dá říci, že je trampingu zaslíbené, a to si jistě zaslouží sepsat historii tohoto hnutí. Již v meziválečném období byly v Příboře založeny tři trampské osady ORINOCO, VILČÁCI, URAGÁN a v šedesátých letech pak osady MANIWAKI, STARÝ MLÝN, WYOMING, KNECHTI, TRILOBIT. Rozhodli jsme se sepsat historii tohoto hnutí. Bohužel získat materiály, a to především z časů meziválečných, je dosti problematické, proto se tímto obracíme na Vás s prosbou o zapůjčení fotek, kronik, cancáků, časopisů atd., které by nám

napomohly sepsat tuto historii. Pro připomenutí uvádíme pár jmen příborských trampů z meziválečného období, u jejichž příbuzných by se daly výše zmíněné materiály dohledat. Předem děkujeme.

Jozka Dobeš, Antonín Černý (Chlup), Bohumír a Václav Ferdinové, Oldřich Filip (Kubát), Karel Golc, Oldřich Honč, Jindřich Hudek, Josef Chromečka (Máňa), František Jalůvka, Bohuš Jeřábek, Pepa Karas, Bohuš Londín, Ruda Olšovský, Václav Pokorný, Zdeněk Polášek, O. Mojestik, Václav Svoboda, Ant.

Šimíček, Vojtěch Tvarůžek, Antonín Šmíd, A. Dobešová, V. Chalupová, Ludmila Jiříčková, Anna Svobodová, Irena Uherková, J. Gillar, Marie Vidomusová, M. Veselková, Tomšík, Helma, Lehner, Václavková, J. Jurásek, M. Bayer, V. Bilský, O. Schöhlwedr, Karel a Václav Šumberovi, Mir. a Oldřich Tillovi, Z. Hudek, R. Kölnner, J. Šimíček.

**Kontakt: tel. 705263581
E-mail: traper@email.cz**

Činnost spolku Obnova života, památek a tradic, z. s.

Stanislav Štefek, DiS. (předseda spolku, radní města)

S uplynulým rokem většina z nás bilancuje jak ve svých osobních, tak pracovních záležitostech. Nejinak je tomu i v našem spolku, který si mimo jiné vytyčil za cíl obnovu drobných památek zejména sakrálního charakteru, o které se nikdo nestará a kterým hrozí

akutní nenávratné poškození.

V loňském roce jsme tak společnými silami obnovili kříž v Klokočově nedaleko slepičárny a kříž na ulici Hukvaldské směrem na Hájov.

Pískovcový kříž z počátku 20. století, který se nachází v Klokočově na soukromé parcele,

utrpěl před dvěma lety zásadní devastaci, a to vlivem zanedbané údržby a zejména pádem větvy při silné bouři. Došlo tak k nevratnému poškození jak samotného křížového korpusu Krista, tak roztržení horního zdobného podstavce. Jelikož hrozilo poškození dal-

ších částí kříže, rozhodli jsme se pro obnovu a zakonzervování zbylých částí tak, aby do budoucna bylo možné chybějící prvky doplnit. Po kamenickém zatmelení trhlin a několika-násobné hloubkové konzervaci pískovce jsme vyrobili dřevěný krucifix, který byl osazen na stávající kotevní prvek kříže.

U křížku na ulici Hukvaldské to bylo malinko jinak. Patrně i ti nejstarší z nás si pamatují, že když projížděli kolem zahrádek směrem na Hájov, tak v poslední ostré levotočivé zatáčce se nacházelo torzo „něčeho“, co mohlo připomínat podstavec kříže. Chybějící části nejenže neležely nikde v okolí torza kříže, ale taktéž neexistovaly prakticky žádné informace, co

se s křížem stalo, respektive kde se chybějící části nacházejí. Díky iniciativě pana Václava Matuly se nám podařilo získat poškozený křížek s korpusem Krista, který byl původně umístěn na hájovském kříži. Došlo tak ke kompletnímu rozebrání všech částí, kamenickému opracování, vytmelení trhlin a defektů a následnému osazení na místě samém.

Veškeré náklady, které nebyly vůbec malé, se nám podařilo pokrýt z vlastních zdrojů a díky darům mnoha z vás, za což bych vám chtěl srdečně poděkovat. Až půjdete kolem, nepamenejte se zastavit a využijte chvíli k modlitbě nebo prostému zastavení se v každodenním ruchu a spěchu života.

A co nás čeká v tomto roce? V první půlce roku se budeme intenzivně věnovat obnově sochy sv. Jana nad Boroveckými rybníky. Do konce března pak budeme chtít opětovně vybudovat cestu přes bývalou bažantnici. Budete-li ochotni nám pomoci, budeme rádi, když se zapojíte do některé z připravovaných brigád, o kterých vás budeme informovat. Taktéž nás hodně trápí křížek na ulici Štramberské u odbočky ke garážím...

Pokud byste nás chtěli podpořit, budeme moc rádi!

Transparentní účet: 2501720005 / 2010.
www.obnova-zivota.cz

TATRA v Příboře

Zdeněk Kübel

Počátky průmyslové výroby v Příboře spadají do období druhé pol. 19. stol., kdy v sousední Kopřivnici pan Ignác Šustala zahájil v roce 1850 výrobu koňských povozů, kočárů a bryčků. Vyrobením prvního osobního vozidla ve střední Evropě NW **Präsident** v roce 1897 se „vozovka“ pana Šustaly stala třetí nejstarší automobilkou na světě.

V Příboře v té době, konkrétně v roce 1888, koupil vídeňský Němec **Šimon Mandler** pozemky v Klokočově od M. Matulové za účelem vybudování textilní továrny na výrobu punčochového a pleteného zboží. Výrobu v nové továrně zahájil v roce 1891 a v následujících dvou desetiletích firma velmi dobře prosperovala. Úspěšně pronikala na zahraniční trhy, zvyšovala výrobu pleteného zboží, vykupovala přilehlé pozemky a na nich stavěla nové objekty za účelem navýšení výrobních kapacit.

V roce 1914 měla firma „Mandler“ celkem 850 zaměstnanců. Po první světové válce, především však v době celosvětové hospodářské krize, ovšem poptávka po výrobcích firmy poklesla. Výroba stagnovala a firma se dostala do ekonomických problémů. V roce 1933 se výroba zcela zastavila, došlo k likvidaci firmy a propuštění všech

OKÉNKO DO HISTORIE

Vážení čtenáři Měsíčníku, rádi bychom si spolu s Vámi připomněli bohatou industriální historii města Příbora. Již od jeho založení se zde rozvíjela nejrůznější řemeslná výroba v profesních dílnách a manufakturách, a to až do období průmyslové revoluce v 19. století. V té době v Příboře začaly vznikat první výrobní závody.

V následujících vydáních Měsíčníku se postupně seznámíme s jejími historií.

zaměstnanců. Průmyslová činnost byla v tomto areálu přerušena na dlouhých 8 let.

V roce 1941 odkoupili továrnu v dražbě **bratři Piechatzkovi** a založili společnost „Sudetendeutsche F. Piechatzek Werke, Gesellschaft m.b.H.“, což byla filiálka berlínské společnosti zabývající se strojírenskou výrobou. Došlo k doplnění strojního vybavení a výrobní program příborského závodu byl zaměřen výhradně na potřeby německé armády. Vyráběly se zde vysouvací rádiové antény, díly k pontonovým mostům, součásti k minometům a jiné. Pouze v samostatné elektrotechnické dílně se produkovaly náhradní díly elektro vybavení výtahů. V průběhu války pracovalo v závodě přibližně 500 zaměstnanců.

Už v květnových dnech 1945, tedy bezprostředně po skončení 2. světové války, přešel areál pod národní správu. Prvním národním správcem továrny „Picháckovy závody, národní správa“ se stal pan **Josef Lanča**. Výroba komponentů pro vojenské účely byla postupně nahrazována novým

sortimentem strojírenských výrobků, jako např. dětské kočárky, ruční dopravní vozíky, zednická kolečka či autozvedáky. Firma procházela obdobím plným problémů a bojem o holou existenci. Vedením závodu byli postupně pověřeni pánové **Karel Žárský** a **Ing. Karel Balcar**.

Vydáním znárodňovacího dekretu v prosinci roku 1946 byla příborská továrna začleněna do národního podniku **Transporta Chrudim**. Výrobní program byl rozšířen o díly a zařízení pro pásové dopravníky a různá transportní zařízení. Ekonomická situace se stabilizovala a došlo i k částečné modernizaci strojního vybavení. V této době měl závod přibližně 250 zaměstnanců.

Od 1. ledna 1951, na základě rozhodnutí Ministerstva národního průmyslu ČSR reagujícího na požadavky hospodářství v oblasti automobilového průmyslu, se **továrna v Příboře stala součástí národního podniku Tatra Kopřivnice**.

Automobil Präsident

Pohled na Klokočov od kostela

TATRA Příbor - vjezd do závodu s vrátnicí na levé straně

Vzpomínky na Františka Pochyly mladšího

(část 18.) Jiří Šajer (Pokračování deníku Františka Pochyly)

26. května 1920

Ráno bylo silné houpání a vál prudký severní vítr. Vlny byly až 16 metrů vysoké. Mořská nemoc se vzrývá čím dál tím víc. (42° 33' sš, 148° 21' vd)

27. května 1920

Moře je mnohem klidnější. Svou nemoc jsem si odbyl včera ráno. (43° 48' sš, 15° 57' vd)

28. května 1920

Za den jsme ujeli 300 mil. Celkem z Vladivostoku 1105 mil. Vítr je jihozápadní, rychlost dvanáct a tři čtvrtě míle. Vzduch má 12 °C (54 °F), voda 46 až 56 °F (8 až 10 °C).

29. května 1920

(Včera ve dvanáct hodin 45° 19' sš, 162° 04' vd) Dopoledne v deset hodin bylo výročí úmrtí Kulikovského. Baterie, čtyři úderného praporu, nastoupily uprostřed paluby. Zahájil podplukovník Vuchterle. Hudba úderného praporu zahrála, pronesl řeč bratr major Nosál a bratr Havelka. Oba vzpomněli života a bojových činů prvního velitele jízdní baterie. Moře je klidné. Slunce se nám ukáže zřídka. Jsou časté mlhy. Několikrát jsme viděli hřbet velryby a „vodotrysk“, jenž tato vystřeluje do značné výše. (46° 38' sš, 169° 38' vd)

30. května 1920

Dnes v noci jsme ujeli polovinu dráhy. (48° 23' sš, 177° 11' vd) Dopoledne měl sedmý pluk, úderný prapor (naši baterie) zkoušku. Budeme asi zpívat v Americe. Odpoledne zahrála hudba sedmého pluku několik čísel na palubě. Začínám číst „Loutku“ od Boleslava Prusa. Líbí se mi Nogulski svou energií, zdravý úsudek, jenž má o lidech a životě vůbec. Jaksí za slabost bych mu přičítal to, co dělá kvůli Isabelle. Snad právě u takových silných lidí, jako je on, může láska propuknout takovou silou, která je schopna mnoho tvořit i bořit. Život na lodi jde jednotvárně. Ráno v šest hodin je čaj s mlékem a kousek bílého s máslem konserv. O půl deváté masitá snídaně, v jednu hodinu přesnídávka, ve tři hodiny čaj se zákusky, v půl sedmé oběd. Kuchyně anglická, obsluha Číňanů je vzorná. Mladší důstojníci obývají společnou kabinu (100 lidí). Projeli jsme včera večer v devět

hodin stoosmdesátý poledník. Prožívám tedy dvě neděle 30. 5. v Tichém oceánu (jenže tak přespříliš tichý není). Dnes opět dosti silné houpání. Snad proudy? Ráno po snídani jsme prohlíželi strojírnu. Všechno je v neobvyklé čistotě. Popis lodi je v našem lodním časopisu – deníku. Dnes je nepříjemný večer, vlhký. Ovšem pěkných bývá málo. Ale dnes zvláště je protivno dýchat ten syrový vzduch, hledět na vlnící se moře, ačkoliv velkého větru není a voda se nečeří. Jako by se vlnil obrovský kus tenkého plechu, tmavomodrého, zeleného, někde šedého. A nad tím velká šedá plachta – obloha. (49° 34' sš, 175° 02' zd).

31. května 1920

Tichý oceán. Ráno zkouška. Zpíváme Utonulou, Věno, Polní cestou, Chorál. Přečetl

jsem Starost od H. Sudermana. Mocným dojmem na mne působil Pavel, jehož život tak zocelil svou sebeobětavostí, aby zachránil čest svého otce, energii, aby zaopatřil své sourozence. (50° 01' sš, 167° 03' zd)

1. června 1920

Tichý oceán. Dnes celý den prudký vítr proti směru jízdy (skoro východní). Velké vlny, silné houpání, které na nás skoro již nepůsobí. Rychlost lodi je ale značně menší, asi 183 anglické míle za den. (50° 01' sš, 167° 03' zd)

2. června 1920

Tichý oceán. (50° 01' sš, 159° 43' zd – včera). Vlnění moře dosud trvá. Rád stávám na svém oblíbeném místě na zádi. Pozoruji šrouby, které se při silnějším zakymácení lodi částečně vynořují z vody. Báječným dojmem působí velká hora vody, na kterou loď stoupá a pak sjíždí zas dolů. Vzadu se někdy zavlní voda

tak, že dosahuje výši zábradlí.

3. června 1920

(50° 01' sš, 152° 43' zd – včera) Moře se poněkud uklidnilo. Včera jsme jeli rychlostí 11,5 míle za hodinu. Ujeli jsme 270 mil za den. Zůstává 1100 mil. Do Vancouveru dojedeme asi v neděli večer nebo v pondělí ráno. (49° 59' sš, 145° 43' zd)

4. června 1920

(49° 51' sš, 137° 30' zd) Moře je skoro klidné. Ráno byla jasná obloha. Vál teplý jihozápadní vítr.

5. června 1920

Je mlhavý den. Večer jsme uviděli světla amerických majáků.

6. června 1920

Plujeme podél hornatých, lesy porostlých břehů. Na nich jsou úhledné chaloupky. Obrazy jako olejem malované. V poledne jsme dojeli k letním bytům a výletním místům Vancouveru v Britské Kolumbii. Obě hudby hrají na palubě. Obecenstvo nás pozdravuje máváním šátků. Asi ve čtyři hodiny jsme dojeli do přístavu. České dámy a Angl. nás vítají. S oběma hudbami prošel celý transport na nádraží. Tam již stály ešelony (5) připraveny. Náš ešelon vyjel asi k půlnoci.

7. června 1920

Jedeme rychlostí padesát až šedesát kilometrů za hodinu. Zastávky na depách jsou malé. Krajina je romantická. Jsou v ní četné řeky a vodopády.

8. června 1920

Kolem nás ubíhaly lesy, kopce, tajga. V poledne jsme dojeli do Edmontonu (v patnácti třicet).

9. června 1920

V šestnácti třicet byl Kamsak a večer v devatenácti třicet Dauphin.

Poznámky:
major Nosál
www.legiel00.com/krev-legionare/75952/
bratr Havelka
www.legiel00.com/krev-legionare/26999/
podplukovník Vuchterle
www.legiel00.com/krev-legionare/121797/

Historie zájezdů na kryté bazény

Igor Jalůvka

Loni na jaře mi vycházel v Měsíčníku seriál o historii příborských plováren. Aby tato historie ale byla úplná, doplňuji ještě krátkou stať o tom, jak to bylo u nás ve městě skrytými bazény.

Onehdy jsem četl, že na konci 30. let nebylo v Československu více než 10 krytých bazénů. Při té příležitosti jsem si vzpomněl na větu, kterou před lety pronesl v jakési televizní debatě o výchově mladých hokejových talentů hokejista a trenér Slavomír Lener, který působil i v kanadském hokeji: *V celé České republice je asi stovka zimních stadionů; zdálo by se, že je to postačující, ale jen v kanadském Montrealu je jich 90...*

Avšak pojďme k těm krytým bazénům: naše město nemělo samozřejmě nikdy krytý bazén. Logické je, že pokud chtěl občan města krytý bazén navštívit, musel se – ať už soukromě či formou zájezdů – vypravit do města jiného. Ale kupodivu nikoli města blízkého. Jediníci nebo rodiny v 60. letech zamířili nejspíš do Ostravy, nevím, ale ohledně autobusových zájezdů to bylo jinak. Občasné zájezdy pořádali nejspíš kulturní dům, odborové organizace závodů Tatra či MOP/Loana, tatrovácké učiliště (v Příboře do r. 1977), možná i Klub důchodců. Mám však v živé paměti především zájezdy zorganizované základními školami (ZDŠ Jičínskou, ZDŠ Dukelskou), Pionýrskou organizací a gymnáziem (s dočasným názvem *střední všeobecně vzdělávací škola*, který zavedli v 50. letech komunisté jako odraz školských reforem prof. Nejedlého, protože nejspíš pokládali řecké slovo *gymnasium* za veskrze „buržoazní“). Příborské školy pořádaly zájezdy **do Vsetína**.

Nikdy mi nešlo na rozum, proč se zájezdy na bazén pořádaly do valašského města více než 50 km vzdáleného (což starým autobusům *Karosa Škoda 706 RTO s přívěsem* trvalo hodinu), když do Ostravy to byla vzdálenost poloviční. Buďto byl vsetínský bazén novojičínskému okresu přidělen komunistickou direktivní správou, anebo se jednalo o jakousi

v roce 1961. Svou bílou sanitární keramikou mi připomínal „duklácký“ bazén na pražské Julisce. Byl to „pocitivý“ bazén střímetrovým můstkem, metrovým můstkem, se startovními bloky a se samostatnými převlékacími kabinami uvnitř oddělených šaten. Hloubka vody v zóně pro plavce dosahovala až 4 metry. Zájezdy se tam pořádaly do konce roku 1969, pak se již konečně jezdilo mnohem blíže.

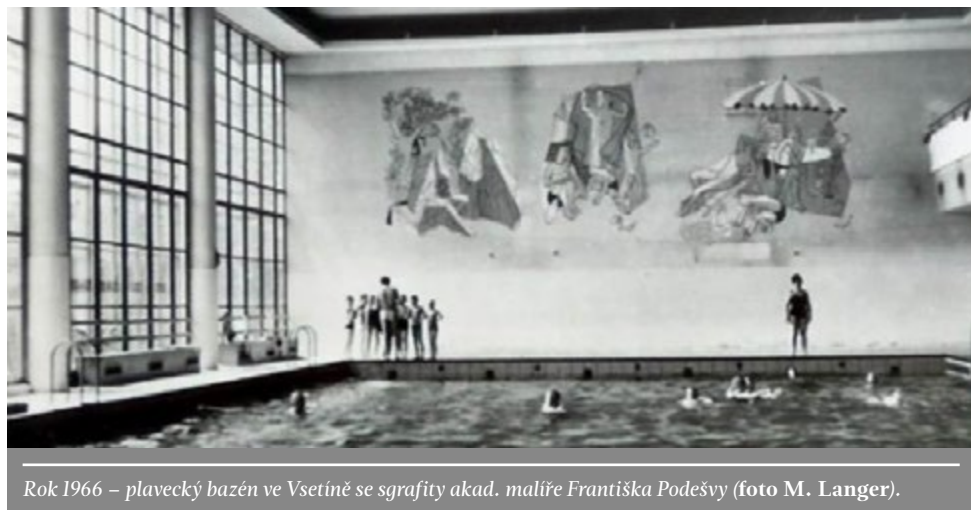
V roce 1970 byl totiž zprovozněn nový bazén **ve Frýdku-Místku** a od podzimu jsme začali jezdit tam. Místecký bazén byl posledním bazénem navštěvovaným občany našeho města, vybudovaným ještě s „třímetrovkou“, skokanským můstkem a startovními bloky. Tehdy ještě 50metrový bazén byl součástí moderního areálu hornického učiliště. I esteticky byl bazén, na rozdíl od mnohem staršího vsetínského, řešen zajímavěji a moderněji. Vzpomínám na jeho modrou mozaikovou keramiku, podobně sladěnou vyhrávanou odpočinkovou terasu, na obří fén zvaný „fukar“ a novinkou byla tehdy pro nás místnost „pára“. Velký zájem byl ze strany neplavců (nebo spíše takzvaných neplavců) o korkové plováky, které rozdávali plavčíci a se kterými se dělalo všechno možné, jen ne to, k čemu byly určeny. Každý dostal klíček od převlékací skříňky s jejím číslem na prádelní gumě, a tak si ho školáci dávali kolem zápěstí nebo kotníku, což mělo přirozeně za následek jeho častou ztrátu. Téměř každý zájezd se proto neobešel bez takového „klíček ztrativšího“ plavčího neplavce, protože o místních plavčích nebo plavčích se nedalo říci, že byli přísní – ti byli doslova „uřvaní“. Též se často, asi půl hodiny před koncem plavání, opustil prostor „třímetrovky“, neboť se začalo skákat z můstku. Na něm a pod ním se utvořila fronta frajerů, kteří se dychtili předvést před slabším pohlavím. Skočít se mohlo až po signálu tělocvikařky, když byla hladina volná. V plavecké hale byl ještě jeden malý můstek, asi metrový, avšak

bylo vše. Zájezdy se pořádaly od podzimu do konce jara, odjíždělo se zpravidla v sobotu v 8 hodin ráno ze zastávky mezi školami a v přeplněných autobusech se většinou stálo. Na rozdíl od příborského koupaliště s vodou z Lubiny, v místeckém bazéně vše čpělo chlorovou dezinfekcí: voda, šatny, záchody, recepce i uklízečky. Když jsme se z bazénu vrátili domů, táhla z nás dezinfekce na sto honů daleko.

V květnu 1975 se otevřel krytý bazén **v Novém Jičíně** a od školního roku 1975/76 se tak jezdilo do o pár kilometrů bližšího města. Novojičínský areál již patřil k nové generaci plováren s tzv. bezpečnou hloubkou, tedy i bez skokanského můstku. Startovní bloky tam sice byly, ale celkově byl bazén pro příborskou mládež, zvláště pro plavce, velkým zklamáním. Výhoda sice byla, že autobusové spojení z Příbora do Jičína bylo vždy lepší než do Místku, ale to bylo asi to jediné. Jinak si jeho „pouze“ pětadvacetimetrový bazén v ničem nezařadil s tím místeckým, včetně veškerého komfortu. Co však bylo novinkou, byla vinárna se samostatným vstupem z budovy, jejíž okna směřovala shora přímo do plovárny. Bar byl cílem výletů mnohých občanů města, protože nic podobného v okolí neexistovalo. Ale takto se od poloviny 70. let patrně projektovaly bazénové budovy v mnohých československých městech. Téměř shodné architektonické řešení měl totiž krytý bazén v Příbrami, který jsem osobně navštěvoval od poloviny 80. let. Ten byl postaven v roce 1977, v jeho sousedním „stropním“ prostoru byla dokonce plně komfortní restaurace. Novojičínský bazén nejvíce navštěvovali občané našeho města od poloviny 70. let do konce roku 1992.

V prosinci 1987 započaly přípravné práce na stavbě krytého bazénu **v Kopřivnici**; staveniště bylo poblíž areálu odborného učiliště. Krytá plovárna ve druhém největším městě novojičínského okresu, ležícím na poloviční vzdálenosti z Příbora do Nového Jičína, to již bylo něco úplně jiného než cestovat do 52 km vzdáleného Vsetína, jako tomu bylo o pětadvacet let dříve. Počátkem listopadu 1992 začaly jeho provozní zkoušky a pro veřejnost byl bazén otevřen ještě téhož roku. O návštěvu dlouho očekávané plovárny byl mimořádný zájem jak ze strany šesti kopřivnických základních škol, tak škol příborských. Byl zaveden přísný harmonogram návštěvních hodin, protože plavecký výcvik byl podporován i v mateřských školách, opět včetně těch příborských.

Ale život jde dál a jeho kvalita se neustále stupňuje. **Frenštát** – město sani ne 11 tisíce obyvateli – má krytý bazén. Dokonce v takovém **Brušperku** – městečku s pouhými 4 tisíci obyvateli – byl roku 2015 otevřen velice moderní krytý bazén s teplotou vody 30 °C, přestože „za humny“ je kvalitní plovárna v Místku. Náš Příbor má 8,4 tisíc obyvatel, místo krytého bazénu má nic, ale (na rozdíl od takové Kopřivnice) je *Historickým městem roku 2015...*

Rok 1966 – plavecký bazén ve Vsetíně se sgrafity akad. malíře Františka Podešvy (foto M. Langer).

aktivitu mezi úředníky „národních výborů“ Vsetína a našeho města. Vsetínský bazén se začal stavět koncem 50. let a zprovozněn byl

ten nebyl zprovozněn. Cena zájezdu na bazén, pořádaného buď školou, nebo pionýrskou organizací, byla v 70. letech 10 korun, v ceně

Zajímavá kulatá výročí roku 2022 – Příbor

Mgr. Irena Nedomová (kronikářka Příbora)

Příbor je město s velmi bohatou historií. Svědčí o tom i každoroční souhrn výročí. Přibližuje významné a zajímavé události ve městě. Uvádím výběr. Máte-li zájem o celý souhrn, ozvěte se.

LET	ROK	UDÁLOSTI
730	1292	Příbor zván městečkem (oppidum Vriburch).
500	1522	První zmínka o dřevěném městském špitálu. Stavba kaple sv. Alžběty - tzv. Alžbětka. V kapli se každoročně vystavoval krásný betlém.
430	1592	Vavřinec Affelius, vyšehradský kanovník, příborský farář a děkan přivezl a věnoval farnímu kostelu dřevěnou gotickou sošku Panny Marie z doby kolem roku 1420, odté doby nazývanou „Příborská Madona“, začaly slavné příborské poutě.
400	1622	Stavba kamenného kostelíka sv. Františka Serafinského (starý hřbitov).
260	24. 11. 1762	První mše v novém kostele sv. Valentina. Přestavba pokračovala do r. 1768.
	12. 5. 1762	Svatý Urban prohlášen patronem města Příbora.
160	1862	František Neusser založil „První moravskoslezskou továrnu šamotových kamen a strojních sporokrbů“ v Klokočově.
	1862	Jan Raška ml. zřídil první továrnu na sukno v Příboře (areál Zlaté hvězdy). Jana Rašku považujeme za prvního příborského velkopodnikatele. Pošta byla přemístěna na náměstí č. 30 (dům sbalkonem).
	11. 12. 1862	Schváleny stanovy Občanské besedy a záložny. Byl to první český spolek v Příboře.
150	1872	S. Freud navštívil Příbor, bydlel v domě č. 287 v Místecké ulici u přítele Emila Flusse, mladý Freud se zamiloval do jeho sestry Gisely.
140	1882	Založení Divadelního ochotnického spolku (prvního na Moravě). Byl aktivní do r. 1910.
	1882	Albert Reiser založil továrnu na punčochy v Klokočově. Ve 20. letech 20. st. měl podnik přes 400 zaměstnanců. Později se továrna jmenovala MOP, Loana, Lonka, a. s., dnes neexistuje.
130	1892	Sepsány stanovy hasičské knihovny, schváleny c. k. místodržitelstvím v Brně v lednu 1893. První vypůjčky začaly v únoru r. 1893. V r. 1920 se knihovna stala základem městské knihovny.
120	16.–17. 9. 1902	Zápis do 1. třídy nově zřízené vyšší třídy zemské reálky. Škola neměla svou budovu, vyučovalo se v budově měšťanské chlapecké školy. Stavbu reálky obecní zastupitelstvo zadalo městskému staviteli Bedřichu Karlsederovi. Základní kámen byl položen 25. 3. 1903. Budova byla otevřena 18. 9. 1904.
	12. 12. 1902	V r. 1912 byla vyšší zemská reálka přejmenována na reálné gymnázium.
	8. 10. 1902	Městská rada povolila Okrašlovacímu spolku zřídit kluziště „na rybníku“ (dnes tenisové kurty).
110	4. 3. 1912	Ustavující schůze Muzejní a průmyslové jednoty. Založeno Městské muzeum v prostorách radnice č. p. 19.
100	1922	Založen hasičský sbor na Prchalově, r. 1927 hasiči otevřeli svou první zbrojnicí.
	1922	Zvony pro farní kostel Narození Panny Marie - sv. Václav, sv. Barbora, sv. Urban, sv. Cyril a Metoděj, sv. Anna a zvon sv. Antonín pro kostel sv. Valentina.
	7. 9. 1922	Nové zvony posvětil arcibiskup Antonín Cyril Stojan. Zvon Matka Boží je z r. 1629.
	17. 11. 1922	Založen Klub filatelistů pro Příbor a okolí.
80	1942	Ledové kry a jarní velká voda strhly Mockovu lávku přes Lubinu mezi ul. Josefa Hory a ulicí Novou. Voda ji strhla už v r. 1925, ale v r. 1942 už nebyla obnovena.
	5. 3. 1942	Z věže farního kostela odvezeny pro válečné účely zvon Matka Boží a další zvony.
70	1952	Založen hasičský sbor na Hájově.
	4/1952	Zřízení „Sad míru“. Vysázeny ovocné a okrasné stromy. Dnes městský park.
60	1962	Otevřeno zdravotnické středisko v Tyršově ulici.
	1962	Na hřbitově otevřena smuteční obřadní síň.
	1962	Začal provoz teplárny v Nerudově ulici.
	1962	Ulička kolem rodného domku S. Freuda pojmenována jako Freudova.

30	12. 6. 1992	Otevření nového městského koupaliště v Hrabíči.
	1992	Zpracovaná architektonická studie využití piaristického kláštera, rekonstrukce mohla začít.
	1992	Vznik Bav klubu, organizace pro trávení volného času dětí i dospělých.
20	21. 11. 1992	Zahájen provoz ve sportovní hale ve Štramberské ulici. Od r. 2007 (15 let) je tady sauna.
	2002	Zbourána budova mateřské školy na Lidické ulici za účelem stavby Pennymarketu. Stavba byla zahájena 2. října. 28. 8. 2003 byl market slavnostně otevřen.
	2002	Rekonstrukce sgrafit na západním průčelí piaristického kláštera.
	2002	1. místo v soutěži o nejlepší realizaci programu regenerace MPR a MPZ v kraji.
	11. 4. 2002	Na radnici byla zazděná kovová schránka obsahující materiály zoslav 750 let od první písemné zmínky o našem městě.
	8. 9. 2002	Znovu vysvěcení rekonstruovaného mariánského sousoší a nových kopií soch sv. Rocha a sv. Floriána na příborském náměstí. Msgre. Arc. Josef Graubner posvětil i plastiku sv. Jana Sarkandera nadomě č. p. 41.
	18. 5. 2002	Znovuotevření kaple sv. Jana Nepomuckého ve Vésce - po rekonstrukci.
	8. 11. 2002	Odhalena deska obětem komunistického režimu u ZŠ Jičínské.

Příprava plochy pro stavbu marketu, vzadu budova bývalé mateřské školy

Mockova lávka, 30. léta 20. století

Dr. Jaromír Berák

Josef Janoušek

LET	ROK	OSOBNOST
160	1. 7. 1862	* (v Příboře) Berthold BRETHOLZ (náměstí č. 10), historik a ředitel Zemského archivu v Brně.
150	8. 10. 1872	† (v Příboře) Antonín ČEPL, politický aktivista, studia práv, účastník pražské revoluce 1848, přítel J. V. Friče, (*1824).
140	11. 11. 1882	* (v Příboře) Eugen STOKLAS, básník, prozaik, překladatel, muzejník. Přispěl do muzea dary ze svých sbírek, zejména do jeho knihovny, († 11. 3. 1963 Litovel.)
120	15. 3. 1902	* (v Příboře) Dr. Jaromír BERÁK, právník, politik, poslanec, v mládí básník - dadaista, student gymnázia, přítel J. Wolkera, poslanec Československé strany lidové zastával vysoké funkce v Československu 50. a 60. let, († 3. 12. 1964 v Praze).
110	5. 7. 1912	† (v Brně) Josef JANOUŠEK, spoluzakladatel Sboru dobrovolných hasičů. (+1849)
100	2. 1. 1922	* (v Příboře) Marie BAYEROVÁ, CSc., PhDr., filosofka, badatelka, působila v Praze, († 31. 1. 1997 v Praze).
60	1962	† (ve Frýdku) Jan RICHTER ml., malíř, grafik, narozen 4. 9. 1906 v Příboře. Vytvořil mnoho barevných dřevorytů stématy beskydské krajiny, svého rodiště a také Frýdku-Místku.
50	11. 5. 1972	† (ve Vítkově) Josef KRESTA, kronikář, vlastivědný spisovatel, básník. V Příboře žil 10 let (1895–1905). Své vzpomínky na Příbor shrnul v r. 1958 do knihy psané strojopisem Tvář starého Příbora. Knihu věnoval „městu Příboru protamní muzeum“. Narodil se v Příboře 14. 7. 1895.
30	28. 8. 1992	† (v Příboře) Čestmír HRNČÁREK, učitel, kronikář města 1972-73 kulturní a vlastivědný pracovník (1909-1992).

Kontakt: televize-pribor@seznam.cz, tel. 776 725 909 | Zdroje: L. Loukotka: Dějiny Příbora v datech, Významná výročí, M. Jurečka: Seznam výročí města Příbora, výstava z r. 2010 Jak šel čas v Příboře“, archiv Local TV Příbor. | Foto: archiv R. Jarnota, města Příbora (MÚ Příbor), archiv SDH Příbor, rodinný archiv H. Zavázalové.

Knižní novinky na měsíc březen

Elena Fialová (Městská knihovna Příbor)

Spisovatel **Vlastimil Vondruška** napsal sci-fi román s názvem **Neviditelní**. Před čtyřiceti lety prosadila skupinka mocných Velký reset. Zdůvodnila ho tím, že je třeba zabránit chaosu, ničení planety, dát všem stejná práva a odstranit chudobu, neboť spravedlivé je, aby nikdo nevlastnil nic. Jediným majetkem lidí se stal biočip, který kontroluje, zda dělají to, co mají. Sledovací systém rozhoduje, kde má jeho nositel pracovat a bydlet, kde dostane najíst a kam se může jít bavit. Záleží na tom, jak vysoký má status konformity. Klaud život před Velkým resetem nepoznala. Končí studia a je šťastná, že žije v krásné nové době. Jenže pak potká mladíka, který čip nemá a je pro sofistikované systémy neviditelný...

Příběh o ztracené lásce **Med v bodláci** napsala švédská spisovatelka **Sara Paborn**. Novinářka a expertka na partnerské vztahy Ebba si po veřejném skandálu vydělává na

živobytí hlavně tvorbou křížovek a ve volných chvílích navštěvuje osmdesátiletou ženu, která jí vypráví příběh o mladé, avšak nenaplněné lásce. Osudy obou žen jsou vzájemně propojené a postupně vzniká přátelství, které boří generační hranice.

Britská autorka **Paula Hawkins** vydala další napínavý thriller **Pomalý hořící oheň**. Když je v říčním člunu v Londýně nalezen brutálně zavražděný mladík, v centru pozornosti se ocitají tři ženy, které ho znaly. Laura, která sním strávila poslední noc před smrtí, sousedka Miriam a teta Carla... Tři ženy, které nemají nic společného kromě zášti, kterou k zavražděnému cítily...

Román **Jasmin Schreiber Tisíce metrů ode dna** se zabývá smutkem a depresí, ale je zároveň plný humoru. Paula toho k životu moc nepotřebuje: domov, trochu peněz na jídlo a malého bratra Tima, kterého miluje nade vše

na světě. Pak ale dojde k hroznému neštěstí, která ji uvrhne do hluboké deprese. Z beznadějněho stavu ji dostane teprve Helmut, starý mrzout, který ji paradoxně vlije novou chuť do života.

Napínavý psychologický thriller z pera **Sally Heptworthové** má název **Hodná sestra**. Fern Castleová pracuje v místní knihovně. Tři večery v týdnu pravidelně večerí se svým dvojčetem Rose, která je jí celý život oporou a rádcem. Fern je ze sester ta uzavřenější. Vyhýbá se davům, jasným světům a hlasitým zvukům. Má pečlivě uspořádaný život a narušení její rutiny by mohlo mít nedozírné následky. Když Rose zjistí, že nemůže otěhotnět, Fern v tom vidí příležitost, jak se sestře odvděčit za všechno, co pro ni kdy udělala. Fern může pro Rose dítě odnést. Jde jen o to najít otce. Snadné jako facka. Jenže tahle mise obrátí Fernin pevně ohraničený život vzhůru nohama a přivolá temná tajemství z minulosti.

Program Muzea Novojičinska, příspěvková organizace centrum tradičních technologií Příbor – březen 2022

VÝSTAVA: DŘEVĚNÝ SVĚT

- » Dlouhodobá výstava
- » Prodlouženo do 31. května 2022

Výstava ze sbírek Muzea Novojičinska zaměřená na prezentaci dřevěných artefaktů pocházejících z tradičního prostředí. Výstava svým charakterem odpovídá novému zaměření CETRATu a její poslání spočívá především v inspiračním charakteru.

EXPOZICE: ZANIKLÝ SVĚT RUKODĚLNÉ VÝROBY

Expozice je věnována tradičním technologiím zpracování přírodních materiálů. Ve čtyřech sálech mohou příchozí zhlédnout celou řadu svěbytných technik, které byly využívány v tradičním lidovém prostředí.

EXPERIMENTÁRIUM

Interaktivní expozice zaměřena na poznání rozličných textilních surovin a tradičních textilních technik. Jsou zde představeny běžné i netypické textilní suroviny, jejich zpracování, textilní techniky předení, tkaní,

výroba šňůr, krosienka, aj. Vybrané techniky je možné si v rámci návštěvy vyzkoušet.

STUDIJNÍ PÁTKY V CENTRU TRADIČNÍCH TECHNOLOGIÍ PŘÍBOR

Pro zájemce o tradiční a archaické rukodělné technologie nabízíme konzultace přímo v naší dílně nebo individuální prohlídku „Experimentária“. Studijní pátky jsou pouze na objednání.

Abychom se mohli plně věnovat zájemcům o tradiční rukodělné technologie, začaly v Centru tradičních technologií v Příboře nově fungovat „Studijní pátky“. Jedná se o individuální konzultace přímo v naší dílně či experimentáriu.

Objednávat se můžete telefonicky nebo e-mailem.

Tel.: 556 725; 605 710 142; e-mail: pribor@muzeumnj.cz

PROJEKTOVÉ PONDĚLKY

„Projektové pondělky“ jsou určené pro objednané organizované skupiny na připravené tematické projekty.

Organizované skupiny se mohou objednat na workshopy a programy, které souvisejí s činností Centra tradičních technologií Příbor a se sbírkami, které jsou v muzeu uloženy.

Současná témata, na která je možné se objednat:

- » **Experiment při poznávání minulosti** (přednáška spojená s ukázkami)
 - » vstupné 30 Kč
 - » **Knihy z piaristické knihovny** (přednáška spojená se čtenými ukázkami)
 - » vstupné pro žáky 15 Kč
 - » **K čemu to bylo?** (komentovaná prohlídka výstavy „Dřevěný svět“)
 - » vstupné 30 Kč
 - » **Od suroviny k technice** (prohlídka interaktivního Experimentária)
 - » vstupné 30 Kč
 - » **Malé inspirace v tradiční kultuře našich předků při dlouhodobém přerušení dodávky elektriny, plynu...** (přednáška spojená s ukázkami)
 - » vstupné 30 Kč
- Objednávat se můžete telefonicky nebo e-mailem.

Tel.: 556 725; 605 710 142; e-mail:
pribor@muzeumnj.cz

PRO ŠKOLY: 28. 3. – 13. 4. 2022

Velikonoce za starých časů

Interaktivní program pro MŠ a ZŠ tematicky
zaměřený na období Velikonoc.

Otevírací doba muzea

Úterý, středa, čtvrtek
8.00 – 12.00 13.00 – 16.00
Sobota
9.00 – 12.00 12.30 – 17.00

Kontakt:

Muzeum Novojičinska, příspěvková organi-
zace – Centrum tradičních technologií Příbor
Lidická 50, 742 58 Příbor
Tel.: 556 725 191
e-mail: pribor@muzeumnj.cz
Web: www.muzeumnj.cz

Muzeum v Příboře – výzva

PhDr. Václav Michalička, Ph.D. (vedoucí pobočky Muzea Novojičinska, p. o. – Centrum tradičních technologií Příbor)

Muzeum Novojičinska, p. o. – Centrum
tradičních technologií Příbor se v souvislosti
s rozšiřováním nové podsbírky obrací k ve-
řejnosti se žádostí o pomoc při sběru nástrojů
a výrobků souvisejících s rukodělnou výrobou,
současnou lidovou tvořivostí a kůstlivím
(například formy, řezbářské nástroje, poří-

zy, včetně, podomácku zhotovené nástroje
květvaření rozličných výrobků, ševcovské
nástroje, nástroje ke krajkářské výrobě,
vychytávky zhotovené ze snadno dostupných
materiálů apod.)

Pokud takovéto předměty, případně kom-
pletní sady nástrojů a produktů vlastníte,

budeme vděční, když je věnujete muzeu pro
výstavní a dokumentační účely.

Děkujeme.

Kontakt:

Tel.: 556 725 191
E-mail: pribor@muzeumnj.cz

MÓDNÍ PŘEHLÍDKA

SE VSTUPEM SPOLKU PŘÍDLO

Oslavte s námi Váš svátek, milé
ženy! A účastněte se i slosování
vstupenek o dárkové poukazy

**8. 3. 2022
v 17.00
Kulturní dům Příbor**

Vstupné
100 Kč

 **Město
Příbor**

PARTNEŘI:

AGENTURA
REKLAMA A MODELING

SVĚT
KRÁSY
EVA HAVRANOVÁ
tel.: 725 153 520

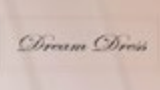
PŘÍDEK MÍSTEK
Glamour

Modní Příbor
Kulturní akce od roku 2008

Fashion Industry CZ

Dream Dress

Modní Příbor

FALHAR
OPTIK

QR
HAIR
STYLE

Calzanatta

ZAKÁZKOVÉ KREJČOVSTVÍ
NABÍZÍME ZAKÁZKOVÉ ŠITÍ NA MÍRU,
OPRAVY ODĚVŮ A PRODEJ MÓDNÍCH DOPLŇKŮ.

Marcies

TEL: 737 743 121
Alšova 994 • Příbor 742 58
www.marcies.cz
marcies@centrum.cz

Uzávěrky Měsíčníku Březen–červen 2022

úterý	15. 3.
čtvrtek	14. 4.
pondělí	16. 5.
středa	15. 6.

LUNA PŘÍBOR

www.lunapribor.cz

PROGRAM NA BŘEZEN 2022

1., 8., 15., 22., 29. března Úterý 13:30 – 14:30, LUNA	SPORTOVNÍ ODPOLEDNE Sportovní hry ve spolupráci se ŠD Sv. Čecha. Informace: L. Lupíková, tel. 604 188 186
5., 27. března Sobota, neděle, Frýdlant	PODBESKYDSKÁ FLORBALOVÁ LIGA Akce pro nejmladší žáky florbalových kroužků. Informace: J. Lupíková, tel. 604 188 186
9. března Středa 13:30 – 15:00, LUNA	RECITAČNÍ SOUTĚŽ Okrskové kolo pro žáky základních škol. Informace: J. Lupíková, tel. 604 188 186
11. – 12. března Pátek od 17:00, sobota do 16:00, LUNA	SETKÁNÍ ÚČASTNÍKŮ LETNÍHO TÁBORA „HADINKA“ Program: hry, soutěže, zábava S sebou: sportovní teplý oděv, oblečení do tělocvičny, obuv, věci na spaní, toaletní a psací potřeby, láhev na pití, batůžek, baterku. Cena: 300 Kč Akce určena pro táborníky z letního tábora a vedoucí. Na akci se můžete přihlásit do 8. 3. 2022. Informace: L. Nenutilová, tel. 732 902 256
12., 26. března Sobota, Frýdlant	PODBESKYDSKÁ FLORBALOVÁ LIGA Akce pro mladší žáky florbalových kroužků. Informace: J. Lupíková, tel. 604 188 186
18. – 20. března Pátek od 17:00, neděle do 11:00, LUNA	SOUSTŘEDĚNÍ CAPOEIRY s brazilským trenérem Akce určena pro členy kroužku Capoeiry. Cena: 300 Kč (strava + pitný režim, ubytování, lektori) Zájemci se mohou přihlásit do 16. 3. 2022. Informace: J. Lupíková, tel. 604 188 186
19. března Sobota 14:00 – 18:00, LUNA	TVOŘIVÁ SOBOTNÍ DÍLNA Keramické tvoření - volná tvorba, točení na kruhu. Vstupné: dospělí 200 Kč, děti 100 Kč. Hedvábné tvoření - malování na šálu nebo kravatu. Vstupné: 100 Kč + materiál. Akce pro veřejnost. Nutná rezervace místa! Informace: K. Bukovjanová, tel. 778 013 156
20. března Neděle 15:00, náměstí S. Freuda	VÍTÁNÍ JARA Akce ve spolupráci s Příborským žesťovým kvintetem a chrámovým sborem Schola. Sraz všech účastníků na náměstí S. Freuda. Připomenutí původního pohanského zvyku, vynášení smrti (zimy) a vítání jara. Mařenky s sebou. Akce pro děti a veřejnost. Informace: K. Bukovjanová, tel. 778 013 156
PŘIPRAVUJEME	
23. dubna Sobota, LUNA	FLORA OLMOUC Návštěva jarní výstavy květin. Cena upřesněna později. Akce pro veřejnost. Informace: J. Lupíková, tel. 604 188 186

S Lunou se nenudíte!

LUNA PŘÍBOR

MATEŘSKÉ CENTRUM „Zvoneček“

Březen 2022

7., 14., 21., 28. března Pondělí, 9:00 – 10:00, 10:00 – 11:00 LUNA R. Rajčková, tel. 724 329 473	MÍČKOHRAŇÍ Program je zaměřený na psychomotorický rozvoj dětí s využitím míčkování, zábavných smyslových pomůcek, pohybových aktivit a říkanek. Pro děti od 1 roku. Vstupné: 50 Kč
2. března Středa, 10:00 – 11:00, LUNA J. Lupíková, tel. 604 188 186	Hrátky TANEČKY, PÍSNIČKY, ŘÍKADLA Společný program pro rodiče s dětmi. Vstupné: 50 Kč
4. března Pátek, 10:00 – 11:00, LUNA J. Lupíková, tel. 604 188 186	Šmudlíci DEKUPÁŽ – s sebou květináč Vstupné: 50 Kč
9. března Středa, 10:00 – 11:00, LUNA J. Lupíková, tel. 604 188 186	Hrátky TANEČKY, PÍSNIČKY, ŘÍKADLA Společný program pro rodiče s dětmi. Vstupné: 50 Kč
11. března Pátek, 10:00 – 11:00, LUNA J. Lupíková, tel. 604 188 186	Šmudlíci SLUNÍČKO Z KARTONU Vstupné: 50 Kč
16. března Středa, 10:00 – 11:00, LUNA J. Lupíková, tel. 604 188 186	Hrátky TANEČKY, PÍSNIČKY, ŘÍKADLA Společný program pro rodiče s dětmi. Vstupné: 50 Kč
18. března Pátek, 10:00 – 11:00, LUNA J. Lupíková, tel. 604 188 186	Šmudlíci MORENA na vítání jara Vstupné: 50 Kč
23. března Středa, 10:00 – 11:00, LUNA J. Lupíková, tel. 604 188 186	Hrátky TANEČKY, PÍSNIČKY, ŘÍKADLA Společný program pro rodiče s dětmi. Vstupné: 50 Kč
25. března Pátek, 10:00 – 11:00, LUNA J. Lupíková, tel. 604 188 186	Šmudlíci ZÁPICH Z PAPIRU – ptáček Vstupné: 50 Kč
30. března Středa, 10:00 – 11:00, LUNA J. Lupíková, tel. 604 188 186	Hrátky TANEČKY, PÍSNIČKY, ŘÍKADLA Společný program pro rodiče s dětmi. Vstupné: 50 Kč

S Lunou se nenudíte!

Dámský klub

**Ve čtvrtek 24. března 2022
v 17.00 hodin
Městská knihovna Příbor**

Příborské slečny a paní, zveme Vás na kreativní podvečer do městské knihovny. Taky vám trhá srdce vyhazování věcí, které by se ještě daly nějak využít? Pak se vám bude líbit myšlenka upcyclingu.

Uháčkujeme si základ koberečku z pruhů látek či teplákoviny. Nastříhejte staré trička na 2-3 cm široké proužky, s sebou si vezměte háčky tenké i silné, bavlnky, nůžky. Ukážeme si dva způsoby výroby koberečků.

Třináctý ročník akce Březen - měsíc čtenářů je v roce 2022 o „udržitelosti“.

LUNA PŘÍBOR, středisko volného času

1. 7. - 10. 7.

LETNÍ TÁBOR „HADINKA“, KLOKOČOV, VÍTKOV

Program: celotáborová hra, hry, sportování, turistika, soutěže.
Určeno dětem od 7 do 18 let. Cena: 4 700 Kč, srouzenci 4 500 Kč/jednotlivce.
Zajišťuje: L. Nenutilová, 732 902 256

9. 7. - 15. 7.

UHERSKÉ HRADIŠTĚ, POZNÁVACÍ ZÁJEZD

Návštěva kulturních památek, výlety do okolí. Určeno široké veřejnosti.
Cena 6 800 Kč
Zajišťuje: K. Bukovjanová, 778 013 156

18. 7. - 22. 7.

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR „PUTOVÁNÍ DO PRAVĚKU“

Program: celotáborová hra, soutěže, hry, výlety, relaxace.
Od 8:00 do 16:00 hodin (bez spaní) v Luně Příbor. Určeno dětem od 6 do 12 let.
Cena: 1 900 Kč
Zajišťuje: J. Lupíková, 604 188 186

8. 8. - 12. 8.

PŘÍMĚSTSKÝ TURISTICKÝ TÁBOR

Program: hry, soutěže, vycházky do okolí.
Od 8:00 do 16:00 hodin (bez spaní) v Luně Příbor. Určeno dětem od 7 do 12 let.
Cena: 1 250 Kč
Zajišťuje: J. Lupíková, 604 188 186

22. 8. - 26. 8.

TVOŘIVÝ TÁBOR

Program: hry, soutěže, výlety, výrobky z přírodnin, papíru.
Určeno dětem od 7 do 12 let. Ubytování v Luně Příbor. Cena: 1 800 Kč
Zajišťuje: K. Bukovjanová, 778 013 156

26. 8. - 4. 9.

CHORVATSKO - MALI LOŠINJ, POBYTOVÝ ZÁJEZD

Program: koupání, turistika. Určeno rodinám s dětmi, dospělé.
Cena poukazu: děti do 3 let bez nároku na postel a stravu 2 500 Kč, děti do 6 let 3 300 Kč, děti do 12 let 5 700 Kč, děti a mládež do 18 let 5 900 Kč, dospělí 6 500 Kč
Strava – polopenze: děti do 12 let 1 000 Kč, ostatní 1 550 Kč.
V ceně poukazu je zahrnuta doprava, ubytování, lázeňská taxa. Odběr stravy není povinný.
Zajišťuje: L. Nenutilová, 732 902 256

Přihlášky a informace získáte v LUNĚ PŘÍBOR, svč, kontakt: 556 725 029
e-mail: luna@lunapribor.cz, internet: <http://www.lunapribor.cz>.

Kdo řídí svět? V těchto společnostech ženy!

Vydejte se na výpravu do míst, kde jsou za slabší pohlaví považováni muži! Poznáte mexické indiánky, které své muže překonávají nejen inteligencí, ale i objemem. V Indonésii prozkoumáte jediný muslimský matriarchát. Vysoko v čínských Himálajích navštívíte etnikum vyznávající volnou lásku. A nakonec se na severovýchodě Indie seznámíte s nenápadným kmenem, jehož muži zoufale bojují za rovnoprávnost.

Přednáška Kateřiny Karáskové

Kde: Městská knihovna Příbor

Kdy: 1. března v 17 hodin

Vstupné: 40 Kč

Kateřina Karásková maluje, píše, cestuje a neustále objevuje. Inspirují ji domorodé kultury, silné ženy i problémy rozvojového světa. Vystudovala práva, pracovala pro řadu humanitárních organizací a ve volnu zkoumala matriarchální společnosti. Společně s přítelem Simonem Birdem napsali a bohatě sami ilustrovali knihu Kde ženy vládou. Více o jejích projektech na: www.katerinakaraskova.cz

NOVÝ FILM OD TVŮRČŮ TEORIE TYGRA

www.pribor.eu
www.kulturnidum.pribor.eu
priboroficialni
mesto.pribor

KURZ MANŽELSKÉ TOUHY

Kde končí objetí a začíná vražda...

středa
23. března 2022
17:00

KINO

KULURNÍ DŮM PŘÍBOR

vstupné
60 Kč

Předprodej vstupenek:
Turistické informační centrum Příbor
nebo on-line
<http://kulturnidum.pribor.eu>

Zdroj: program vyhrazen. Z akce bude pořizován videozáznam a fotodokumentace pro účely propagace.

Město Příbor a Fotoklub Příbor, z. s.
vás zvou na výstavu fotografií

KRAJINA

Libor Buzek

1. března - 2. května 2022

Chodba u městské knihovny, 1. patro piaristického kláštera Příbor

Vernisáž se uskuteční
v úterý 1. března 2022 v 17.00

www.pribor.eu facebook.com/priboroficialni mesto.pribor

BAV klub Příbor - středisko volného času, s.r.o.
Masarykova 489, Příbor 742 58 e-mail: info@bavklubpribor.cz www.bavklubpribor.cz Tel.: 739 080 862

VELIKONOČNÍ BAREVNÝ

DEN PRO DĚTI,

aby rodiče mohli pracovat

Kdy: Čtvrtek 14. 4. 2022 od 8h do 16h

V období velikonočních prázdnin

připravíme pro děti pestrý program:

např. hry a soutěže na zahradě nebo v klubovně,
trampolíny, hledání pokladu – čokovajíček,
velikonoční tvoření-malování vajíček,
pletení tatarů, velikonoční dekorace,
keramika, bubnování, SKÁKACÍ HRAD

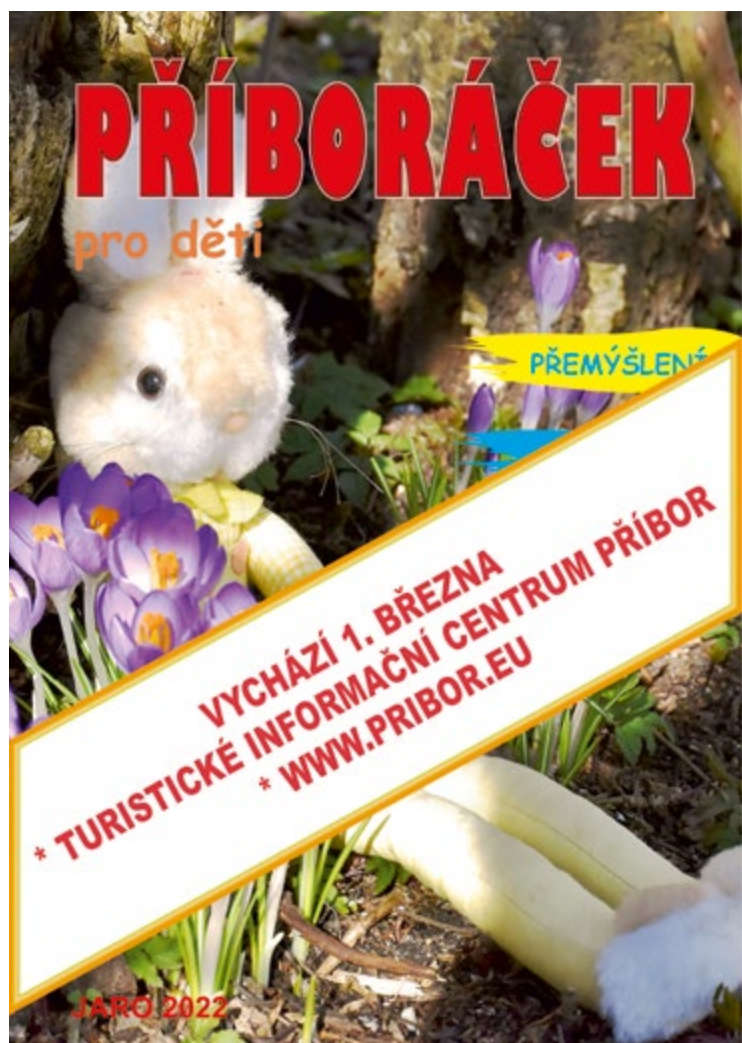
Cena: 240 Kč zahrnuje:

3x denně stravu, práci personálu, trenérů a lektorů,
náklady na program, sportovní vybavení

Na akci nutno dítě přihlásit a uhradit zápisné
do 31. 3. 2022.

Další informace sdělíme telefonicky.

JAN WERICH O rybáři a jeho ženě

SCÉNICKÉ ČTENÍ - REŽIE DAVID VACKE

MĚSTSKÁ KNIHOVNA PŘÍBOR
22. BŘEZNA V 16 HODIN
AKCE PRO DĚTI A RODIČE

Proběhne také vyhodnocení čtenářské soutěže LOVCI PEREL
VSTUP VOLNÝ

pierrot.cz

Umělecká
a produkční
agentura

Vinotéka U Radnice

& První příborská sýrárna

Výherní listina za únor 2022

1. CENA: Tři láhve šumivého vína - číslo 31
2. CENA: Dvě láhve šumivého vína - číslo 75
3. CENA: Jedna láhev šumivého vína - číslo 77

Nově losujeme výhry z čísel věrnostních plastových karet
Klubu přátel dobrého vína.

Platnost původních placek skončila koncem roku 2021.

Přeregistrace stávajících a registrace nových členů
probíhá ve **Vinotéce U Radnice.**

U příležitosti 10. výročí otevření

Vinotéky U Radnice spustíme speciální **LOSOVÁNÍ** deseti
jednodenních adventních zájezdů do Vídně.

Losovat se budou účtenky členů **Klubu** zaregistrované vždy
za aktuální kalendářní měsíc.

Více v prodejně a na www.vinotekauradnice.cz

Výhercům srdečně blahopřejeme.

Zveme děti, mládež, rodiny, veřejnost na

Vítání jara

v sobotu 19. 3. 2022

od 16:00h

v areálu BAV klubu Příbor
na ul. Masarykova

V programu:

Jarní tvoření – panenky pro štěstí, zdobení stromu života, kreslení mandal, jarní dekorace. Soutěže a hry motivované jarními tradicemi, bubnování, opékání klobás, trampolína, stolní tenis, streetball, **SKÁKACÍ HRAD** a další.

V podvečer:

V 18h rituální zapálení ohně čerty, tanec kolem ohně – symbolu světla, vzdání pocty matce Zemi, otci Slunci.

V letošním roce se opět zapojíme do **XIII. ročníku Keltského telegrafu**, kdy se celá česká země spojí ohňovým poselstvím. Ze stanoviště BAV klub Příbor v 19:30h, vyšleme světelný signál a **OHŇOSTROJEM** se spojíme s celou českou zemí.

Akce se koná za každého počasí, budova k dispozici.

Vstupné 40Kč/os.

Víte, co je

Keltský telegraf?

Propojení celé české země ohňovými a světelnými signály na významných místech, což k dokonalosti dovedly keltské kmeny. Keltové u nás žili v hlubokém souladu s přírodou, kterou uctívali a respektovali. Keltským telegrafem se symbolicky vracíme k tradicím a celá země se (v 1. jarní sobotu), **ve stejný den a ve stejnou hodinu, spojí světlem.**

Světlo je i symbolem osvětlení v každém z nás.

Ohně zapalují čerti, což byli podle Keltů strážci krajiny a ohňů. Město Příbor a okolí bylo osídleno již v pravěku, následně v době halštatské a laténské, tedy keltské, patří tedy mezi historicky významná místa.

ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA
MINISTERSTVA VNITRA ČR

211

Získejte

až

8000

Kč

na očkování pro
čtyřčlennou rodinu

až 1500 Kč
na sportovní
ochranné pomůcky

www.211.cz

Přihlaste se k nám do 31. března 2022

Klientské centrum **Nový Jičín** - Masarykovo náměstí 40/24

DIVADLO
ARTUR

**FAST
STARS**

UVADÍ PŘEDSTAVENÍ
DIVADLA ARTUR

JE LÁSKA
VŠEMOCNÁ?

Kateřina Tomanová a Jindra Kriegel

SVATÉ NEŘESTI

režie:
Vojta Nouzák

HRAJÍ

Bořek Slezáček
Pavlína Mourková
Genny Ciatti
Jindra Kriegel
Michaela Zemánková
Lucie Linhartová
Vlasta Korec
Petr Semerád
Josef Hervert

ENERGIE
ELEKTŘINA • PLYN • SLUŽBY

pondělí

WWW.DIVADLOARTUR.CZ

28. března 2022 | 19:00 vstupné **300 Kč**
KULTURNÍ DŮM PŘÍBOR

KULTURNÍ
DŮM
PŘÍBOR

Předprodej vstupenek:
Turistické informační centrum Příbor nebo on-line <http://kulturnidum.pribor.eu>
Změna programu vyhrazena. Z akce bude pořizován videozáznam a fotodokumentace pro účely propagace.

COUNTRY VEČER

VYSTOUPÍ
VOJTA K. TOMÁŠKO
A COUNTRY GARÁŽ

Občerstvení zajištěno.

1. 4. 2022
v 18.00

Kulturní dům Příbor

Vstupné
100 Kč

Více informací najdete
na www.pribor.eu

**Město
Příbor**

VELIKONOČNÍ JARMARK

**ŘEMESLNÉ VÝROBKY,
DEKORACE, POCHUTINY**

*Od 9.30 doprovodný
program před radnicí*

2. 4. 2022
od 8.00 do 12.00
náměstí
Sigmunda Freuda

Více informací najdete
na www.pribor.eu

**Město
Příbor**

